

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI.410.002.03.2021

**Pan
Marek Ryszka
Prezes Zarządu
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Warszawie
ul. Ogrodowa 5/7
00-893 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/053 – Wdrażanie programu priorytetowego „Czyste Powietrze”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie ¹ , ul. Ogrodowa 5/7, 00-893 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Ryszka, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie od 7 listopada 2019 r. oraz w okresie od 2 października 2017 r. do 14 marca 2019 r. ² . Ponadto, w okresie objętym kontrolą funkcję Prezesa Zarządu WFOŚiGW pełnili: <ul style="list-style-type: none">– Kamila Mokrzycka, Zastępca Prezesa Zarządu, od 1 listopada 2019 r. do 6 listopada 2019 r.³– Anna Ewa Król, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, od 15 marca 2019 r. do 31 października 2019 r.
	(akta kontroli str. 809-814)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze (dalej PPCP).2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o PPCP.3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania.4. Wykorzystanie środków i efekty uzyskane w wyniku realizacji PPCP.
Okres objęty kontrolą	Od 24 maja 2018 r. do 17 września 2021 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym terminem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Jolanta Zielińska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSI/37/2021 z 14 maja 2021 r.2. Izabella Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSI/36/2021 z 14 maja 2021 r.
	(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: „WFOŚiGW lub Fundusz”.

² Dalej: „Prezes Zarządu”.

³ Na podstawie § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z 13 grudnia 2017 r. w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej Dz. U z 2017 r. poz. 2386.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie podjął działania w celu realizacji powierzonych mu zadań w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”⁶, niemniej jednak nie zapewnił terminowego rozpatrywania wniosków o dofinansowanie jak również wniosków o płatność.

W celu zapewnienia osobom zainteresowanym dostępem do informacji na temat PPCP, w szczególności pomocy przy sporządzaniu wniosków o dofinansowanie, WFOŚiGW zapewnił osobom zainteresowanym dostęp do informacji na temat PPCP, poprzez utworzenie punktów konsultacyjno-informacyjnych w biurze Funduszu oraz w pięciu wydziałach zamiejscowych. W tym celu zawarł także porozumienia z 80,6% gmin z obszaru województwa mazowieckiego. Jednak zgodę na zawarcie porozumień z gminami oraz ich aneksowanie, sześciokrotnie w formie uchwał wydał Zarząd WFOŚiGW pomimo wymaganej w takich przypadkach zgody Rady Nadzorczej Funduszu. Pracownikom gmin, z którymi zostały zawarte porozumienia zapewniono dostęp do niezbędnej wiedzy na temat PPCP. W WFOŚiGW wprowadzono procedury oraz wzory dokumentów dotyczące realizacji PPCP, jednak zatwierdzono je z opóźnieniem nawet ponad 8 miesięcy w stosunku do terminu ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w ramach tego programu. W Funduszu nie monitorowano stanu realizacji przez gminy, zadań określonych w porozumieniach/aneksach do porozumień w zakresie wdrażania PPCP, dotyczących podejmowania działań mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami. W efekcie, w WFOŚiGW nie dysponowano danymi w zakresie liczby wniosków, które mogą wpłynąć z gmin na obszarze jego działania. Było to istotne dla prawidłowej organizacji pracy Funduszu w zakresie wdrażania PPCP. Wprawdzie liczbę pracowników WFOŚiGW zajmujących się obsługą PPCP starano się dostosować do liczby wpływających wniosków o dofinansowanie jednak działania te były niewystarczające w odniesieniu do zwiększającego się zakresu i liczby zadań w ramach PPCP.

W WFOŚiGW podejmowano szereg działań mających na celu informowanie społeczeństwa oraz edukowanie osób zaangażowanych w realizację PPCP. Działania te zapewniły dotarcie do szerokiej grupy odbiorców. Pracownikom urzędów w gminach jak i potencjalnym beneficjentom umożliwiono uczestnictwo w szkoleniach. Również ustalone w okresie pandemii COVID-19 formy kontaktu pozwoliły potencjalnym wnioskodawcom na uzyskanie wyczerpujących informacji o PPCP. Liczba składanych wniosków w ramach PPCP systematycznie wzrastała, tendencja ta nie zmieniała się w okresie pandemii COVID -19.

Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie, w ramach PPCP, odbywało się zgodnie z procedurą opisaną w „Zasadach obiegu, oceniania, opiniowania i rozpatrywania wniosków w Biurze Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”⁷, a następnie według „Zasad obiegu dokumentów w związku z rozpatrywaniem wniosków w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w Biurze Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”⁸. Pracownicy Funduszu dokonywali rzetelnej weryfikacji

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „PPCP”.

⁷ Załącznik do zarządzenia nr 15/2017 Prezesa Zarządu WFOŚiGW z dnia 20 kwietnia 2017 r. oraz załącznik do zarządzenia nr 14/2019 Prezesa WFOŚiGW w Warszawie z dnia 11 września 2019 r., dalej: „Zasady obiegu”.

⁸ Zarządzenie nr 11/2019 Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad obiegu dokumentów w związku z rozpatrywaniem wniosków w ramach Programu

wpływających wniosków o dofinansowanie poprzez sprawdzenie prawidłowości i kompletności wniosku oraz wymaganych załączników. System informatyczny WFOŚiGW umożliwił dokonanie podziału wniosków o dofinansowanie według kryterium formy dofinansowania. Niemniej jednak w przypadku ponad połowy zbadanych wniosków o dofinansowanie stwierdzono przekroczenia terminu ich rozpatrzenia. W procesie tym w przypadku 16,7%⁹ wniosków nie przestrzegano wewnętrznych regulacji dotyczących wypełniania kart oceny wniosku lub wyznaczania terminu uzupełnienia/korekty wniosku o dofinansowanie. Także w przypadku ponad jednej trzeciej wniosków o płatność wypłata należnego dofinansowania została dokonana z opóźnieniem. Ponadto w przypadku 25% wniosków o płatność, które wymagały uzupełnienia, złożenia wyjaśnień lub korekt wezwania do ich uzupełnienia skierowano do beneficjentów po terminie wypłaty dofinansowania.

W WFOŚiGW zapewniono na realizację PPCP środki własne, którymi w całości sfinansowano potrzeby pożyczkowe PPCP oraz wykorzystywano w całości, w okresie objętym kontrolą, zaplanowane środki na dofinansowanie w formie dotacyjnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania PPCP

Uchwałą nr 46/18 z dnia 7 czerwca 2018 r. Rada Nadzorcza WFOŚiGW wyraziła zgodę na przystąpienie Funduszu do realizacji PPCP oraz zawarcie umów w sprawie udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek i dotacji oraz wspólnej realizacji PPCP.

(akta kontroli str. 682-685, 689, 691-693, 1061, 1147)

WFOŚiGW przystąpił do realizacji PPCP na podstawie porozumienia zawartego w dniu 7 czerwca 2018 r. pomiędzy NFOŚiGW a 16 wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie. Porozumienie to regulowało m.in. zasady współpracy, w tym finansowania przedsięwzięć, zasady naboru i monitorowania przedsięwzięć oraz promocji.

(akta kontroli str. 22-182)

Na podstawie umowy nr WFOŚiGW/WGT/45/2018 z dnia 23 lipca 2018 r. Fundusz zlecił firmie PROLAN Sp. z o.o. wykonanie i wdrożenie, modułu „portal internetowy Kontrahenta/Beneficjenta” zawierającego aktywne formularze dokumentów dotyczących PPCP; dostosowanie prezentacji i udostępniania danych dla Beneficjenta oraz wykazu parametrów, które miały być prezentowane na mapach; zakresu danych i formatu pliku wymaganego do eksportu danych do NFOŚiGW dotyczącego PPCP. Do omawianej umowy został zawarty aneks nr 1 w dniu 30 listopada 2018 r., w którym zmieniono terminy poszczególnych etapów prac.

Priorytetowego „Czyste Powietrze” w Biurze Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” oraz zarządzenie nr 12/2021 Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Warszawie z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad obiegu dokumentów w związku z rozpatrywaniem wniosków w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w Biurze Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”, dalej: „Zasady obiegu dokumentów”.

⁹ Spośród wniosków o dofinansowanie wymagających uzupełnienia/korekty i/lub sporządzenia karty oceny wniosku.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

WFOŚiGW 10 grudnia 2018 r. odebrał wykonanie I-ego etapu pracy w zakresie: instalacji, konfiguracji i wdrożenia funkcjonalności Generатора Wniosków w Portalu Kontrahenta/ Beneficjenta; wykonania aktywnego formularza wniosku PDF dla PPCP; wykonania modyfikacji ZSI Prolan do obsługi osób fizycznych oraz dostosowania modułu Umowy/Wnioski do rejestracji danych PPCP.

(akta kontroli 1711-1737)

WFOŚiGW 18 grudnia 2018 r. zawarł z NFOŚiGW dwie umowy¹¹ w sprawie udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek i dotacji oraz wspólnej realizacji PPCP. Umowy te określały zasady udostępniania środków przez NFOŚiGW, w tym wysokość rocznego budżetu PPCP, zasady składania zapotrzebowania i wniosków o wypłatę środków oraz ich zwrotu i naliczania. W ww. umowach określono przeznaczenie oraz wysokość środków na 2019 r., tj.: na dotacje przeznaczono: 100 000,0 tys. zł środków udostępnionych przez NFOŚiGW oraz 1 500,0 tys. zł środków własnych WFOŚiGW. Po zmianach¹² na lata 2019 – 2021 na dotacje przeznaczono środki w łącznej kwocie 467 856,3 tys. zł (w tym: 1 310,0 tys. zł stanowiły środki własne WFOŚiGW).

(akta kontroli str. 80, 94-101, 122-170)

Z uwagi na zmianę PPCP od 15 maja 2020 r., uniemożliwiającą udzielanie przez WFOŚiGW pożyczek, w dniu 2 listopada 2020 r. ww. strony umowy podpisały porozumienie nr 1/963 stanowiące o bezprzedmiotowości umowy i jej rozwiązaniu, wobec braku wypłat dokonanych na jej podstawie.

(akta kontroli str. 80, 94-101, 122-170)

WFOŚiGW 15 grudnia 2020 r. zawarł z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków¹³ z przeznaczeniem na pokrycie kosztów obsługi zadań związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz tworzenia warunków do wdrażania tego Programu. Zgodę na zawarcie ww. umowy zaakceptowała Rada Nadzorcza Funduszu uchwałą z dnia 24 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 122-170)

WFOŚiGW 23 kwietnia 2021 r. zawarł z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków¹⁴ na pokrycie kosztów uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w gminach w ramach wdrażania PPCP. Zgodę na zawarcie ww. umowy zaakceptowała Rada Nadzorcza Funduszu 14 kwietnia 2021 r.

(akta kontroli str. 102-121, 1170)

Fundusz obsługiwał wnioskodawców PPCP z terenu województwa mazowieckiego w ramach pięciu wydziałów zamiejscowych (w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach) oraz Biura Funduszu. Punkty konsultacyjne rozpoczęły funkcjonowanie z dniem 3 października 2018 r. Ponadto, w 2019 roku do współpracy w ramach Programu zgłosiły się 4 starostwa powiatowe z terenu województwa mazowieckiego¹⁵: Fundusz zawarł stosowne umowy użyczenia części

¹¹ Umowa udostępnienia środków nr 335/2018/WF/US z 18 grudnia 2018 r. z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek i wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz umowa udostępnienia środków nr 334/2018/WF/US z 18 grudnia 2018 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

¹² Aneksami: nr 1 z dnia 18 października 2019 r., nr 2 z dnia 27 stycznia 2020 r., nr 3 z dnia 3 lutego 2021 r., nr 4 z dnia 4 marca 2021 r.

¹³ Umowa nr 2047/2020/Wn-7/OA-po-WF/US zmieniona aneksem nr 1 z dnia 04 marca 2021 r, aneksem nr 2 z dnia 23 kwietnia 2021 r. aneksem nr 3 z dnia 28 czerwca 2021 r.

¹⁴ Umowa nr 270/2021/Wn-7/OA-po-WF/US

¹⁵ W: Wyszkowie, Lipsku, Łosicach oraz Otwocku.

nieruchomości. Na ich podstawie powstały 4 dodatkowe punkty konsultacyjne, które obsługiwały wnioskodawców PPCP. Od 2020 r. Fundusz nie zawierał umów zlecenia z osobami obsługującymi punkty w ww. starostwach powiatowych. Umowy użyczenia rozwiązano i poinformowano starostów o braku możliwości partycypowania w kosztach zatrudnienia pracownika przez Fundusz.

(akta kontroli str. 5-21, 22-25, 650, 652, 1775)

W badanym okresie, zadania dotyczące obsługi wniosków i umów o dofinansowanie w ramach PPCP, zaangażowani byli przede wszystkim pracownicy Wydziału Ochrony Powietrza¹⁶ Biura WFOŚiGW oraz pracownicy pięciu wydziałów zamiejscowych WFOŚiGW.

Realizację zadań związanych z PPCP powierzono: w 2018 r. – 67 pracownikom WFOŚiGW, w tym: 38 pracownikom pracującym w wydziale Ochrony Ziemi, Powietrza i Wód¹⁷ w Funduszu oraz w pięciu wydziałach zamiejscowych¹⁸, których wspierało dodatkowo 29 pracowników z innych wydziałów biura WFOŚiGW; w 2019 r. – 96 pracownikom, w tym: 65 pracującym w dwóch wydziałach¹⁹ Funduszu i w pięciu wydziałach zamiejscowych, których wspierało dodatkowo 31 pracowników z innych wydziałów biura WFOŚiGW; w 2020 r. – 110 pracownikom, w tym: 59 pracującym w dwóch wydziałach²⁰ Funduszu i w pięciu wydziałach zamiejscowych, których wspierało dodatkowo 51 pracowników z innych wydziałów biura WFOŚiGW; w 2021 r. (do 4 sierpnia) – 94 pracownikom, w tym: 56 pracującym w dwóch wydziałach²¹ Funduszu i w pięciu wydziałach zamiejscowych, których wspierało dodatkowo 38 pracowników z innych wydziałów WFOŚiGW.

(akta kontroli str. 26, 1771-1774)

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że pracownicy Wydziału Organizacji byli zaangażowani w realizację zadań wspierających PPCP, tj. w obsługę administracyjną i prawną oraz posiedzeń organów Funduszu, natomiast Wydział Gospodarczo-Techniczny wykonywał zadania na potrzeby administracji systemami serwerowymi i siecią komputerową Funduszu.

(akta kontroli str. 1498-1532)

Wyniki przeprowadzonej w WFOŚiGW kontroli wewnętrznej w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, zawierania umów oraz rozpatrywania wniosków o płatność w zakresie PPCP w terminie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wykazały brak odpowiedniej liczby pracowników Wydziału Ochrony Powietrza oraz wydziałów zamiejscowych, co było przyczyną opóźnień przy rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność.

(akta kontroli str. 1498-1532)

W ramach 4 szkoleń przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą przeszkolono 31 pracowników WFOŚiGW w zakresie PPCP. Szkolenia były przeprowadzane w latach 2018-2019 przez m.in. WFOŚiGW. W 2020 r. w okresie od 20 marca, tj. od

¹⁶ Wydział Ochrony Ziemi, Powietrza i Wód do 30 listopada 2018 r. a od 1 grudnia 2018 r. Wydział Ochrony Powietrza.

¹⁷ Do 30 listopada 2018 r. a od 1 grudnia 2018 r. Wydział Ochrony Powietrza.

¹⁸ Wydziały zamiejscowe w: Ciechanowie; Płocku; Radomiu; Siedlcach, Ostrołęce.

¹⁹ Wydział Ochrony Powietrza; Wydział Finansowo-Księgowy oraz utworzono Zespół Realizacji Umów od 25 kwietnia 2019 r. do 10 września 2019 r., w którym wyodrębniono wieloosobowe stanowisko pracy ds. realizacji umów.

²⁰ Wydział Ochrony Powietrza, Wydział Finansowo – Księgowy, w którym wyodrębniono Zespół Realizacji Umów. Ponadto wyodrębniono wieloosobowe stanowiska pracy ds. realizacji umów.

²¹ Wydział Ochrony Powietrza do 28 lutego 2021 r.; od 1 marca 2021 r. Wydział Beneficjentów Indywidualnych; Wydział Finansowo-Księgowy.

ogłoszenia stanu epidemii w Polsce²², w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, pracownicy WFOŚiGW mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniach organizowanych w formie on-line, tj. w webinarach, zorganizowanych z udziałem ekspertów z NFOŚiGW, a także specjalistów z wielu dziedzin związanych z odnawialnymi źródłami energii oraz termomodernizacją budynków.

(akta kontroli str. 22-23, 27, 1771-1774)

NFOŚiGW przekazał w dniu 18 września 2018 r. wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej wzory umów dotacji i pożyczki na potrzeby wdrażania PPCP.

(akta kontroli 6321-6337)

WFOŚiGW opracował oraz zatwierdził procedury oraz wzory dokumentów dotyczące wdrażania PPCP w terminie od 93 dni do 246 dni, po ogłoszeniu pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w dniu 19 września 2018 r. (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli 1932-2047)

Wzory dokumentów określone i wprowadzane do stosowania w ramach poszczególnych regulaminów naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w zakresie PPCP dla wniosków złożonych” od 19 września 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.; od 21 stycznia 2019 r. do 21 lipca 2019 r., od 22 lipca 2019 r. do 28 lipca 2019 r. oraz od 29 lipca 2019 r. – zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Funduszu uchwałą nr 107/19 z dnia 23 września 2019 roku.

(akta kontroli str. 1491)

Wzory porozumień zawieranych pomiędzy WFOŚiGW a gminami, przekazane przez NFOŚiGW oraz treść aneksów do ww. porozumień, zostały przyjęte przez Zarząd Funduszu: uchwałą Nr 640/19 z dnia 10 lipca 2019 r., uchwałą Nr 755/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r., uchwałą Nr 1467/2020 z dnia 10 listopada 2020 r., uchwałą Nr 269/2021 z dnia 13 kwietnia 2021 r., uchwałą Nr 286/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r. oraz uchwałą Nr 423/2021 z dnia 14 czerwca 2021 r. W § 1 ust. 7 Zasad udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Warszawie²³ określono, że podjęcie decyzji o zawarciu umowy cywilnoprawnej/ porozumienia, o których mowa w ust. 6, wymaga zgody Rady Nadzorczej Funduszu. W § 1 ust. 6 Zasad udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Warszawie wskazano, że dopuszcza się możliwość zawierania przez Fundusz z NFOŚiGW, wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, bankami lub innymi podmiotami umów cywilnoprawnych o udostępnienie środków finansowych/porozumień w sprawie finansowania przedsięwzięć służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 1797-1818, 2120-2440)

WFOŚiGW 31 grudnia 2019 r. zawarł z firmą PROLAN Sp. z o.o. umowę w sprawie świadczenia na rzecz Zamawiającego usługi serwisu pogwarancyjnego, asysty technicznej i opieki powdrożeniowej Zintegrowanego Systemu Informatycznego do

²² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491, ze zm.)

²³ Uchwała nr 9/18 Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Warszawie z dnia 29.01.2018 r. w sprawie ustalenia „Zasad udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie” zmieniona uchwałą nr 68/2020 Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Warszawie z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia „Zasad udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”, zmieniona uchwałą nr 25/2021 Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Warszawie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie ustalenia „Zasad udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie”.

obsługi działalności Funduszu, w tym m.in. uruchomienie komunikacji z banku do WFOŚiGW, opartą o mechanizm wymiany plików poprzez zasób SFTP oraz komunikacji z WFOŚiGW do banku poprzez platformę NFOŚiGW.

Na mocy porozumienia zawartego 7 grudnia 2020 r. pomiędzy NFOŚiGW a WFOŚiGW, dotyczącego współpracy na rzecz informatyzacji wdrażania PPCP, podjęte zostały działania zmierzające do integracji systemów informatycznych stron porozumienia oraz stworzenia centralnej bazy Programu.

Od 6 lipca 2021 r. uruchomiono ścieżkę bankową, tj. od tego dnia rozpoczął się nabór wniosków. Zlecenie firmie Prolan Sp. z o.o. modyfikacji modułu Umowy/Wnioski w celu procedowania wniosków w ramach ścieżki bankowej, na dzień 6 lipca 2021 r. było, według wyjaśnień Prezesa Zarządu, w trakcie realizacji.

(akta kontroli str. 647-658, 690, 767-786, 787-822, 2067-2070)

W siedzibie WFOŚiGW, udostępnione zostały beneficjentom PPCP trzy stanowiska komputerowe w ramach funkcjonowania punktów konsultacyjnych. Do obsługi tych stanowisk byli wyznaczeni pracownicy Funduszu, którzy świadczyli pomoc w wypełnieniu wniosków oraz udzielali konsultacji, w zakresie zapisów programu i możliwości uzyskania wsparcia finansowego. Stanowiska zostały zlokalizowane na parterze biura Funduszu. Pracownik WFOŚiGW, podczas konsultacji wypełniał wnioski na podstawie danych pozyskiwanych bezpośrednio od wnioskodawcy. Po zakończeniu obsługi danego wnioskodawcy pliki zawierające jego dane były usuwane z komputera przez pracownika dyżurującego w punkcie konsultacyjnym. Fundusz, z uwagi na ochronę danych osobowych, nie prowadził wykazu osób korzystających z konsultacji lub osób korzystających z pomocy pracownika WFOŚiGW przy wypełnieniu wniosku o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 647-649, 650-681)

Według stanu na 31 maja 2021 r. WFOŚiGW podpisał porozumienia z 253 gminami, co stanowiło 80,6% ogółu gmin w województwie mazowieckim²⁴. Zgodnie z treścią porozumień strony zobowiązane były do zawarcia odrębnego porozumienia dotyczącego powierzenia przetwarzania danych osobowych. Analiza 10 porozumień o współpracy w zakresie PPCP zawartych przez Fundusz z gminami wykazała, że zawarto odrębne porozumienia dotyczące powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W związku z dokonaną, w maju 2020 r., zmianą założeń wdrażania PPCP, przewidującą m.in. pokrycie kosztów poniesionych przez gminy na obsługę zadań w ramach porozumień z WFOŚiGW zawarto, w grudniu 2020 r., aneksy do 101 porozumień. Do kolejnych 2 porozumień aneksy zawarto w okresie styczeń – luty 2021 r.

(akta kontroli str. 185-209, 1690, 1701-1702)

W związku z wprowadzeniem przez NFOŚiGW „Pakietu korzyści dla gmin”²⁵ zakładającego pokrycie przez WFOŚiGW kosztów uruchomienia i prowadzenia przez gminy punktu konsultacyjno-informacyjnego WFOŚiGW, w okresie od 19 maja

²⁴ Porozumienia z gminami zawarto: 100 w 2019 r., 12 w 2020 r., 141 w 2021 r.

²⁵ NFOŚiGW przesłał 16 kwietnia 2021 r. (w formie elektronicznej) do WFOŚiGW zatwierdzone wzory porozumienia i aneksu dotyczące nowych zachęt dla gmin, a na posiedzeniu Zarządu WFOŚiGW w dniu 13 kwietnia 2021 r. podjęto uchwałę nr 269/2021, w której wyrażono zgodę na zawarcie porozumień ustalających zasady promocji PPCP oraz jego realizacji na terenie gminy, uzyskiwania i rozliczania dofinansowania oraz pokrywania kosztów ponoszonych przez gminę przy wdrażaniu Programu lub tworzeniu warunków do jego wdrażania oraz aneksów do porozumień ustalających zasady wspólnej realizacji PPCP na terenie gmin w celu obsługi wnioskodawców Programu w procesie składania wniosków i uzyskiwania dofinansowania, pomiędzy WFOŚiGW, a gminami wyrażającymi chęć realizacji PPCP. Powyższa uchwała została zmieniona uchwałą nr 286/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r.

2021 r. do 31 maja 2021 r., zawarł 141 porozumień z gminami, w których zawarto zapisy dotyczące pakietu korzyści dla gmin.

W celu zmobilizowania gmin do zawierania porozumień w zakresie realizacji Programu oraz aneksów do tych porozumień, Fundusz informował gminy o możliwości współpracy. I tak m.in. 9 lipca 2019 r. został rozesłany e-mail nawiązujący do pisma Ministra Środowiska w sprawie wspólnej realizacji PPCP; 22 grudnia 2020 r. do gmin z terenu województwa mazowieckiego, które nie zawarły jeszcze porozumień, przesłano wiadomość zachęcającą do ich podpisania. W przesłanej wiadomości informowano o możliwości pozyskania środków na obsługę techniczną PPCP. W okresie od marca 2021 r. do czerwca 2021 r. pracownicy WFOŚiGW w Warszawie telefonicznie kontaktowali się z gminami, które nie zgłosiły akcesu do zawarcia porozumień dotyczących współpracy przy PPCP.

(akta kontroli str. 647-649, 650-681)

WFOŚiGW nie monitorował stanu realizacji zadań gmin określonych w porozumieniach/aneksach do porozumień dotyczących wdrażania PPCP, zawartych w okresie od lipca 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 17 września 2021 r.

(akta kontroli str. 647-649, 650-681)

W aneksach do porozumień zawieranych w grudniu 2020 r. oraz w miesiącach styczeń – luty 2021 r. zawarto zapis, że zaświadczenia wydane przez Gminy powinny być wydane przy użyciu dedykowanego systemu informatycznego. WFOŚiGW nie sprawdzał czy ww. zaświadczenia były wydane przy użyciu dedykowanego systemu informatycznego. Zastępca Dyrektora Wydziału Beneficjentów Indywidualnych w WFOŚiGW wyjaśniła, że gminy składały oświadczenia, że powyższe zaświadczenia były wydane przy użyciu dedykowanego systemu informatycznego.

(akta kontroli str. 215-224, 231-622, 2067-2070)

W latach 2018-2021 (do 30 czerwca) WFOŚiGW nie przeprowadził rozeznania ile budynków powinno być objętych PPCP i jaka liczba wniosków powinna wpłynąć z każdej gminy (szczegółowy opis w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

W badanym okresie Fundusz nie prowadził ewidencji w zakresie liczby wnioskodawców, którzy zgłaszali zainteresowanie uzyskaniem podwyższonego poziomu dofinansowania.

Prezes Zarządu WFOŚiGW wyjaśnił, że w powyższym okresie do WFOŚiGW zgłaszali się telefonicznie potencjalni beneficjenci zainteresowani podwyższonym poziomem dofinansowania. Z uwagi na ochronę danych osobowych Fundusz nie prowadził rejestru takich rozmów telefonicznych.

(akta kontroli str. 647-649, 650-681)

Wnioski wynikające z doświadczeń przy obsłudze PPCP Fundusz zgłaszał do WFOŚiGW w trakcie prowadzonych telekonferencji, porad bądź opiniowanych dokumentów. Wnioski te dotyczyły m.in.: sprawozdawczości, zmian we wnioskach o płatność, współpracy z bankami.

(akta kontroli str. 1729-1753)

W związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, w okresie od 16 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. wyłączone zostały osobiste kontakty beneficjentów z pracownikami Funduszu. Podstawowym kanałem informacji w sprawie PPCP była strona internetowa Funduszu, gdzie na bieżąco zamieszczano informacje dotyczące realizacji Programu. Złożenie wniosku w formie papierowej

było możliwe za pośrednictwem skrzynki znajdującej się przed wejściem do biura Funduszu. Dodatkowo, w związku z pandemią COVID-19, komunikacja z beneficjentami została zaktywizowana w sieci internetowej, radiu, telewizji, gdzie informowano potencjalnych beneficjentów o możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach PPCP. Osoby zainteresowane mogły uzyskać informacje na uruchomionej przez NFOŚiGW, od 3 sierpnia 2020 r., ogólnopolskiej infolinii PPCP oraz poprzez kontakt telefoniczny z pracownikami WFOŚiGW, umożliwiającą uzyskanie informacji na każdym etapie sporządzenia i rozpatrywania wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność oraz w przypadku pytań i wątpliwości dotyczących Programu.

(akta kontroli str. 647-649, 650-685)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W WFOŚiGW zatwierdzono procedury oraz wzory dokumentów dotyczące realizacji PPCP w terminie od 93 dni do 246 dni po ogłoszeniu, w dniu 19 września 2018 r., pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP. I tak:
 - Zasady obiegu dokumentów w związku z rozpatrywaniem wniosków w ramach PPCP²⁶ zatwierdzono 220 dni od ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP;
 - Metodyki oceny zdolności kredytowej osób fizycznych wnioskujących o pożyczkę ze środków WFOŚiGW w ramach PPCP²⁷ zostały przyjęte 246 dni od ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP;
 - wzór umowy dotacji obowiązującej w trakcie pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP, został zatwierdzony²⁸ 93 dni od ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie;
 - wzór umowy pożyczki w ramach PPCP został zaakceptowany²⁹ 246 dni od ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie

(akta kontroli str. 11786, 1932-2047, 6321-6337)

Kontrola wewnętrzna przeprowadzona przez WFOŚiGW w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, zawierania umów oraz rozpatrywania wniosków o płatność w zakresie PPCP w terminie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., wykazała brak dostosowania procedur przy rozpatrywaniu wniosków i zawieraniu umów o dofinansowanie, w ramach PPCP.

(akta kontroli str. 1498-1540)

Tym samym nie dochowano standardów określonych w pkt 10 „Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej” części II. „Standardy kontroli zarządczej C. Mechanizmy kontroli” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych³⁰. Zgodnie z ww. standardami procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne, dokumenty określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników i inne dokumenty wewnętrzne

²⁶ Dalej: „Zasady”.

²⁷ Przyjęta na posiedzeniu Zarządu Funduszu w dniu 22 maja 2019 r.

²⁸ W dniu 20 grudnia 2018 r.

²⁹ W dniu 22 maja 2019 r.

³⁰ Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84., dalej: „komunikat nr 23 MF”.

stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej. Dokumentacja powinna być spójna i dostępna dla wszystkich osób, dla których jest niezbędna.

Zastępca Dyrektora Wydziału Beneficjentów Indywidualnych w Funduszu odnośnie zatwierdzenia w dniu 26 kwietnia 2019 r. Zasad obiegu dokumentów w związku z rozpatrywaniem wniosków w ramach PPCP wyjaśniła m.in., że: „na dzień 7 czerwca 2018 r. nie było wiadomo jak będą wyglądać ostatecznie dokumenty do stosowania przez WFOŚiGW w ramach PPCP, a obowiązujące wówczas Zasady obiegu dokumentów regulowały kwestie przyjmowania i rejestracji składanych wniosków o dofinansowanie dotyczących wszystkich programów realizowanych przez WFOŚiGW w tym czasie. PPCP regulowany był innymi dokumentami i tak np. Regulaminem Naboru i Zasadami udzielania dofinansowania w ramach PPCP. Ponadto wyjaśniła m.in., że: wzory umów dotacji i pożyczek miały charakter referencyjny. Dopiero na wzorach przekazywanych przez NFOŚiGW opracowano wzór obowiązujący w WFOŚiGW.”

(akta kontroli str. 2067-2070)

W ocenie NIK, zatwierdzenie w WFOŚiGW procedur oraz wzorów dokumentów wprowadzonych do stosowania w ramach wdrażania PPCP kilka miesięcy po przeprowadzeniu naborów wniosków o dofinansowanie było działaniem nierzetelnym.

2. Zarząd WFOŚiGW sześciokrotnie w formie uchwał³¹ wyraził zgodę na zawarcie porozumień z gminami oraz ich aneksowanie, pomimo że zgodnie z § 1 ust. 7 Zasad udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Warszawie podjęcie decyzji o zawarciu umowy cywilnoprawnej/ porozumienia, o których mowa w § 1 ust. 6 ww. Zasad³², wymagało zgody Rady Nadzorczej Funduszu.

(akta kontroli str. 1797-1885, 2124-2271)

Prezes Zarządu WFOŚiGW wskazał, że ww. porozumienia były przyjmowane przez Zarząd WFOŚiGW a Rada Nadzorcza WFOŚiGW była informowana o postępie prac nad realizacją PPCP dotyczących wspólnej realizacji PPCP z gminami.

(akta kontroli str. 2122-2271)

W ocenie NIK, opisane wyżej postępowanie było niezgodne z wewnętrznymi regulacjami WFOŚiGW.

3. W WFOŚiGW nie monitorowano stanu realizacji przez gminy, zadań określonych w porozumieniach/aneksach do porozumień zawartych w okresie od lipca 2019 r. w zakresie wdrażania PPCP, dotyczących podejmowania działań mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami i przedstawienie im korzyści płynących z udziału w PPCP. W efekcie WFOŚiGW nie dysponował danymi dotyczącymi liczby wniosków, które mogą wpłynąć z gmin na obszarze jego działania.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że: „Program Priorytetowy Czyste Powietrze zawiera planowane wskaźniki osiągnięcia celu, w tym liczbę budynków/lokali

³¹ Uchwałą Nr 640/19 z dnia 10 lipca 2019 r., uchwałą Nr 755/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r., uchwałą Nr 1467/2020 z dnia 10 listopada 2020 r., uchwałą Nr 269/2021 z dnia 13 kwietnia 2021 r., uchwałą Nr 286/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r. oraz uchwałą Nr 423/2021 z dnia 14 czerwca 2021 r.

³² Zgodnie z § 1 ust. 6 Zasad udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW określa, że dopuszcza się możliwość zawierania przez Funduszu z NFOŚiGW, wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, bankami lub innymi podmiotami umów cywilnoprawnych o udostępnienie środków finansowych/ porozumień w sprawie finansowania przedsięwzięć służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej.

mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej w skali kraju na poziomie 3 030 000 sztuk bez podziału na poszczególne województwa. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie zwracał się do WFOŚiGW z prośbą o przeprowadzenie stosownej analizy. WFOŚiGW w Warszawie nie posiada narzędzi umożliwiających pozyskanie odpowiednich danych. Obecnie trwają prace polegające na utworzeniu Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Budowa nowego systemu została powierzona Głównemu Urzędowi Nadzoru Budowlanego. CEEB będzie istotnym narzędziem wspierającym wymianę pieców, tak zwanych "kopciuchów". Baza ta będzie źródłem informacji o liczbie budynków, które mogłyby zostać objęte PPCP w rozbiciu na poszczególne gminy z terenu województwa mazowieckiego."

(akta kontroli str. 1053-1056; 1202-1251)

Bieżące monitorowanie przez WFOŚiGW stanu identyfikacji w gminach budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami w ramach PPCP umożliwiło rozeznanie potrzeb związanych z wymianą źródeł ogrzewania na terenie objętym właściwością WFOŚiGW i odpowiednie przygotowanie organizacyjne pracy tej jednostki w celu zapewnienia prawidłowej, w tym terminowej obsługi potencjalnych wnioskodawców programu PPCP. Tymczasem ustalenia kontroli wewnętrznej, przeprowadzonej przez WFOŚiGW w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, zawierania umów oraz rozpatrywania wniosków o płatność w zakresie PPCP w terminie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., wskazywały na brak odpowiedniej liczby pracowników Wydziału Ochrony Powietrza oraz wydziałów zamiejscowych, co było przyczyną opóźnień przy rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność.

W ocenie NIK opisane wyżej postępowanie było nierzetelne.

OCENA CZĄSTKOWA

WFOŚiGW zapewnił osobom zainteresowanym dostęp do informacji na temat PPCP, poprzez utworzenie punktów konsultacyjno-informacyjnych w biurze Funduszu oraz w pięciu wydziałach zamiejscowych. W tym celu zawarł także porozumienia z 80,6% gmin z obszaru województwa mazowieckiego. Jednak zgodę na zawarcie porozumień z gminami oraz ich aneksowanie, sześciokrotnie w formie uchwał wydał Zarząd WFOŚiGW pomimo wymaganej w takich przypadkach zgody Rady Nadzorczej Funduszu. Pracownikom gmin, z którymi zostały zawarte porozumienia zapewniono dostęp do niezbędnej wiedzy na temat PPCP. W WFOŚiGW wprowadzono procedury oraz wzory dokumentów dotyczące realizacji PPCP, jednak zatwierdzono je dopiero od 93 dni do 246 dni, po ogłoszeniu pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP. W WFOŚiGW nie monitorowano stanu realizacji przez gminy, zadań określonych w porozumieniach/aneksach do porozumień zawartych w okresie od lipca 2019 r. w zakresie wdrażania PPCP, dotyczących podejmowania działań mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami. W efekcie w WFOŚiGW nie dysponowano danymi w zakresie liczby wniosków, które mogą wpłynąć z gmin na obszarze jego działania. Było to istotne dla prawidłowej organizacji pracy Funduszu w zakresie wdrażania PPCP.

Wprawdzie liczbę pracowników WFOŚiGW zajmujących się obsługą PPCP starano się dostosować do liczby wpływających wniosków o dofinansowanie jednak działania te były niewystarczające w odniesieniu do zwiększającego się zakresu i liczby zadań w ramach PPCP. Potwierdzają to przypadki nieterminowego rozpatrywania wniosków o dofinansowanie oraz długotrwałe rozpatrywanie złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność (zagadnienia te przedstawiono

w trzecim obszarze kontroli), a także wyniki kontroli wewnętrznej Funduszu w tym zakresie.

OBSZAR

2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o PPCP

Opis stanu faktycznego

W WFOŚiGW nie opracowano planu działań edukacyjnych i informacyjnych w związku z wdrażaniem PPCP.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że powodem tego był ogólnopolski charakter PPCP, w którego realizację zaangażowane były NFOŚiGW i wszystkie wojewódzkie fundusze.

(akta kontroli str. 647-649, 650-685)

WFOŚiGW 20 listopada 2018 r. podpisał porozumienie z NFOŚiGW w sprawie ustalenia zasad podejmowania działań informacyjnych i promocyjnych, w tym ujednoczenia polityki informacyjnej. Zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 ww. porozumienia strony zobowiązały się do współpracy w realizacji Programu, w tym także podejmowania wspólnych działań informacyjnych i promocyjnych o Programie oraz prowadzenia jednolitej polityki informacyjnej. Podmiotem nadzorującym prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie realizowanego przez WFOŚiGW Programu był NFOŚiGW.

(akta kontroli str. 59-61)

W celu realizacji działań edukacyjno-informacyjnych w latach 2018-2021, Fundusz współpracował z mediami ogólnopolskimi, regionalnymi i lokalnymi: prasą, telewizją, radiem i portalami internetowymi – gdzie publikowano informacje o działalności Funduszu dotyczące PPCP. Ponadto 11 lipca 2019 r. WFOŚiGW zorganizował w biurze Funduszu konferencję prasową dotyczącą uruchomienia w urzędach jednostek samorządu terytorialnego na terenie województwa mazowieckiego punktów konsultacyjnych PPCP. W Funduszu zapewniono także wydruk broszur, plakatów i ulotek dotyczących PPCP oraz zakupiono materiały promocyjne z logo Funduszu na potrzeby PPCP.

(akta kontroli str. 647-649, 650 – 685)

W Funduszu zapewniono konsultacje i pomoc potencjalnym beneficjentom przy wypełnianiu wniosków. Porady udzielane były w punktach informacyjnych obsługiwanych przez pracowników Funduszu w ich godzinach pracy. Ponadto WFOŚiGW utworzył na swojej stronie internetowej terminarz spotkań, poprzez który beneficjenci mieli możliwość umówienia się w biurze Funduszu oraz w wydziałach zamiejscowych, a także dostosował tryb wyświetlania informacji na ww. stronie internetowej do potrzeb osób niepełnosprawnych (wdrożono funkcjonalności pozwalające na zmianę wielkości wyświetlanego tekstu oraz jego zaciemnienie). Na stronie WFOŚiGW, w zakładce „Aktualności”, publikowane były komunikaty o: naborach wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć; zasadach udzielania dofinansowania; efektach realizacji zadań. Wnioskodawcy i beneficjenci mieli również możliwość przekazania swoich zapytań oraz próśb za pośrednictwem skrzynek mailowych. W związku z pandemią COVID-19 funkcjonowanie punktów konsultacyjnych zostało zawieszono, a komunikaty w tej sprawie były umieszczane na stronie internetowej Funduszu oraz na drzwiach wejściowych do biura WFOŚiGW. Na stronie internetowej Funduszu zamieszczono numery telefonów, pod którymi wnioskodawcy mogli skontaktować się z jego pracownikami, celem uzyskania informacji dotyczących PPCP. Zamieszczono na niej również adresy e-mail do biura Funduszu w Warszawie oraz do wydziałów zamiejscowych.

(akta kontroli str. 647-649, 650-685)

Informacje dotyczące Programu, w tym o jego zmianach, publikowane były na stronie internetowej Funduszu, a także zamieszczane na portalu Czyste Powietrze. WFOŚiGW także telefonicznie bądź mailowo przekazywał gminom, z którymi zawarł porozumienia, informacje dotyczące naborów wniosków i zmian PPCP

(akta kontroli str. 647-649, 650-685)

Informacje o możliwości uzyskania dofinansowania w ramach PPCP, o zasadach, jego funkcjonowaniu oraz o korzyściach płynących z przeprowadzenia przedsięwzięć finansowanych ze środków Programu, Fundusz przekazywał za pomocą różnych kanałów informacyjnych, w tym m.in. lokalnej prasy, telewizji, spotów radiowych, portali internetowych, strony internetowej WFOŚiGW, imprez plenerowych połączonych z dystrybucją folderów i ulotek, a także podczas spotkań informacyjno-promocyjnych oraz informacyjno-konsultacyjnych dla jednostek samorządu terytorialnego i beneficjentów.

(akta kontroli str. 647-649, 650-685)

W badanym okresie, poniesione przez Fundusz w ramach Programu łączne koszty działań informacyjno-promocyjnych wyniosły 219,7 tys. zł i dotyczyły realizacji działań promocyjnych. Koszty w całości sfinansowane zostały ze środków WFOŚiGW.

(akta kontroli str. 647-649, 650-685)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Funduszu w zbadanym obszarze.

OBSZAR

3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania

Opis stanu
faktycznego

W ramach kolejnych naborów, rejestracja wniosków o dofinansowanie, złożonych przez wnioskodawców Programu, odbywała się zgodnie z procedurą opisaną w Zasadach obiegu, a następnie według Zasad obiegu dokumentów.

(akta kontroli str. 174-180)

Po wpływie do Funduszu wnioski o dofinansowanie były rejestrowane w systemie informatycznym WFOŚiGW³³. Był im nadawany numer ewidencyjny i wskazywano datę wpływu (na pierwszej stronie wniosku). W przypadku zgodności wniosku w wersji papierowej i elektronicznej w Portalu Beneficjenta, wniosek był importowany i zatwierdzany w Portalu Beneficjenta, a po zatwierdzeniu wniosku w systemie informatycznym Funduszu i nadaniu numeru wniosku, dokumenty były przekazywane do dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do rozpatrzenia wniosku. System informatyczny Funduszu umożliwiał dokonanie podziału wniosków o dofinansowanie według kryterium formy dofinansowania, tj. w formie pożyczki, w formie dotacji oraz w obu tych formach łącznie³⁴. W systemie informatycznym rejestrowano także m.in. datę rozpatrzenia wniosku, tj. datę decyzji Zarządu Funduszu w sprawie udzielenia dofinansowania oraz datę zawarcia umowy.

³³ Od udostępnienia dostosowanego systemu informatycznego Prolan do rejestracji wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP, tj. od grudnia 2018 r.

³⁴ W systemie informatycznym Funduszu wyróżniono następujące kody wnioskowanej formy dofinansowania: dotacja – DC, pożyczka – PC, dotacja i pożyczka – DPC.

(akta kontroli str. 2485-2486, 2945-2946)

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: ze względu na zróżnicowanie liczby wniosków o dofinansowanie wpływających do poszczególnych wydziałów WFOŚiGW „Zarząd Funduszu, w celu usprawnienia i przyspieszenia rozpatrywania wniosków, podejmował decyzje o przesunięciach spraw pomiędzy wydziałami, z uwagi na różne obciążenie pracą wydziałów lub dłuższą absencją pracowników danego wydziału.”

Na posiedzeniu Zarządu Funduszu 1 grudnia 2020 r. podjęto decyzję o przekazywaniu wniosków o dofinansowanie pomiędzy wydziałami Funduszu odpowiedzialnymi za realizację PPCP, a na posiedzeniu w dniach 29-31 grudnia 2020 r. Zarząd Funduszu zobowiązał dyrektor Biura Beneficjentów Indywidualnych do zmiany sposobu rozdysponowania wniosków.

(akta kontroli str. 2943-2945, 2948-2950, 5801-5802)

W obowiązującym od 1 marca 2021 r. Regulaminie Organizacyjnym Biura WFOŚiGW³⁵ – w § 18 ust. 2 – wprowadzono zapis: „Wydziały zamiejscowe mogą swoim zasięgiem działania obejmować inny obszar niż wskazany w ust. 1, o ile Zarząd Funduszu tak postanowi.”

W okresie objętym kontrolą 1 756 wniosków o dofinansowanie było rozpatrywanych przez inne wydziały WFOŚiGW niż właściwe miejscowo ze względu na usytuowanie budynku³⁶.

(akta kontroli str. 2491-2527)

W okresie od 19 września 2018 r. do 19 maja 2021 r. do Funduszu wpłynęło łącznie 27 039 wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP na łączną kwotę 462 935,4 tys. zł³⁷, z tego 25 873 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji na łączną kwotę 412 519,3 tys. zł (w tym 771 wniosków na łączną kwotę 11 668,4 tys. zł za pośrednictwem gmin³⁸)³⁹, 122 wnioski o dofinansowanie w formie pożyczki⁴⁰ na łączną kwotę 3 838,2 tys. zł oraz 1 044 wnioski o dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki⁴¹ na łączną kwotę 46 577,9 tys. zł. Spośród 27 039 wniosków o dofinansowanie Fundusz odrzucił 1 301 wniosków o dofinansowanie⁴², z tego 1 092 wnioski o dofinansowanie w formie dotacji⁴³, 35 wniosków o dofinansowanie w formie pożyczki⁴⁴ oraz 174 wnioski o dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki⁴⁵.

(akta kontroli str. 181, 200)

³⁵ Regulamin Organizacyjny Biura WFOŚiGW w Warszawie stanowił załącznik do uchwały nr 70/2021 Zarządu WFOŚiGW z dnia 4 lutego 2021 r. zatwierdzony uchwałą nr 3/2021 Rady Nadzorczej WFOŚiGW z dnia 16 lutego 2021 r.

³⁶ Według stanu na 5 lipca 2021 r.

³⁷ W 2018 r. – 3 286 wniosków na łączną kwotę 61 951,8 tys. zł, w 2019 r. – 9 559 wniosków na łączną kwotę 183 179,6 tys. zł, w 2020 r. – 8 755 wniosków na łączną kwotę 135 562,8 tys. zł, w 2021 r. – 5 439 wniosków na łączną kwotę 82 241,2 tys. zł.

³⁸ WFOŚiGW w Warszawie prowadził rejestr złożonych wniosków o dofinansowanie poprzez gminę od 21 października 2020 r. w związku z nowymi porozumieniami z gminami, w ramach których gmina otrzymuje środki za pomoc w złożeniu wniosku.

³⁹ W 2018 r. – 2 939 wniosków, w 2019 r. – 8 873 wnioski, w 2020 r. – 8 622 wnioski, w tym 164 wnioski poprzez gminy, w 2021 r. – 5 439 wniosków, w tym 607 wniosków poprzez gminy.

⁴⁰ W 2018 r. – 27 wniosków, w 2019 r. – 76 wniosków, w 2020 r. – 19 wniosków.

⁴¹ W 2018 r. – 320 wniosków, w 2019 r. – 610 wniosków, w 2020 r. – 114 wniosków.

⁴² W 2018 r. – 264 wnioski, w 2019 r. – 472 wnioski, w 2020 r. – 403 wnioski, w tym 7 wniosków złożonych za pośrednictwem gmin, w 2021 r. 160 wniosków, w tym 5 wniosków za pośrednictwem gmin.

⁴³ W 2018 r. – 193 wnioski, w 2019 r. – 363 wnioski, w 2020 r. – 376 wniosków, w 2021 r. – 160 wniosków.

⁴⁴ W 2018 r. – 8 wniosków, w 2019 r. 22 wnioski, w 2020 r. – 5 wniosków.

⁴⁵ W 2018 r. – 63 wnioski, w 2019 r. – 87 wniosków, w 2020 r. – 24 wnioski.

W dokumentach programowych⁴⁶ nie została uregulowana kwestia podejmowania decyzji w przypadku wniosków o dofinansowanie negatywnie ocenionych według kryteriów określonych w PPCP. Według wyjaśnień Prezesa Zarządu, w WFOŚiGW „pierwotnie lista wniosków kwalifikujących się do odrzucenia była przedstawiana na posiedzeniu Zarządu. Jednakże, w przypadku przyjęcia argumentów wnioskodawców w związku ze złożeniem odwołania od odrzucenia wniosku, niezbędna była zmiana uchwały zbiorczej. [...] Po analizie postępowania w tego typu sytuacjach w innych wojewódzkich funduszach, na posiedzeniu Zarządu w dniu 26 listopada 2019 r. ustalono, że w przypadku wniosków niespełniających kryteriów dostępu lub jakościowych (wnioski te nie będą przygotowywane na posiedzenie Zarządu. Dane dotyczące liczby odrzuconych wniosków uwzględniane będą w informacjach o stanie realizacji Programu. [...]”. W „Zasadach obiegu dokumentów w związku z rozpatrywaniem wniosków w ramach PPCP w Biurze WFOŚiGW w Warszawie” uregulowana została kwestia odrzucenia wniosku⁴⁷ w ten sposób, że informacja o odrzuceniu wniosku była umieszczana w systemie informatycznym, a w przypadku podtrzymania propozycji o odrzuceniu wniosku w wyniku złożenia odwołania od decyzji Funduszu przez wnioskodawcę, sporządzana była informacja na posiedzenie Zarządu w tej sprawie. Wnioskodawca był informowany przez wydział merytoryczny o wyniku ponownego rozpatrzenia wniosku.

(akta kontroli str. 181, 200, 5763-5764)

W WFOŚiGW nie prowadzono rejestru przyczyn odrzucenia wniosków, gdyż m.in. – jak wyjaśnił Prezes Zarządu – „do tej pory nie było potrzeby podawania takich danych, np. w przygotowywanej sprawozdawczości do NFOŚiGW.”. Odrzucenie wniosku następowało m.in. z następujących powodów: wnioskodawcy nie mieścili się w katalogu beneficjentów, określonym w PPCP; wniosek został złożony na nieobowiązującym formularzu i w wymaganej formie; przedsięwzięcie zostało zakończone przed złożeniem wniosku; wnioskodawca nie uzupełnił wniosku wymaganymi dokumentami; cel i rodzaj przedsięwzięcia nie był zgodny z PPCP; istniejące źródło ciepła nie spełniało wymagań, w przypadku wniosków składanych na pozostałe elementy niż wymiana źródła ciepła.

(akta kontroli str. 181, 200, 2946-2947)

Według stanu na 31 maja 2021 r. Zarząd Funduszu rozpatrzył pozytywnie⁴⁸ 24 688 wniosków o dofinansowanie, w tym 1 696 wniosków zostało wycofanych przez wnioskodawców (rezygnacja) przed podpisaniem umowy. Akceptacja wniosków w poszczególnych formach dofinansowania dotyczyła: 23 733 wniosków⁴⁹ o dotację, 85 wniosków o pożyczkę⁵⁰ oraz 870 wniosków o dotację i pożyczkę⁵¹.

(akta kontroli str. 181, 200)

⁴⁶ Zasady udzielania dofinansowania w ramach PPCP (wersja 1.6/19.09.2018 oraz wersja 1.5/01.10/2019).

⁴⁷ W § 4 ust. 3 i 4.

⁴⁸ Zarząd WFOŚiGW w Warszawie podjął uchwałę w sprawie dofinansowania w formie dotacji i/lub pożyczki wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP.

⁴⁹ W 2018 r. – 2 746 wniosków, w tym 143 wnioski wycofanych przez wnioskodawców; w 2019 r. – 8 506 wniosków, w tym 517 wniosków wycofanych przez wnioskodawców; w 2020 r. – 8 242 wniosków, w tym 494 wnioski wycofane przez wnioskodawców; w 2021 r. – 4 239 wniosków, w tym 279 wniosków wycofanych przez wnioskodawców.

⁵⁰ W 2018 r. – 19 wniosków, w tym 13 wniosków wycofanych przez wnioskodawców; w 2019 r. – 54 wnioski, w tym 27 wniosków wycofanych przez wnioskodawców; w 2020 r. – 12 wniosków, w tym 4 wnioski wycofane przez wnioskodawców.

⁵¹ W 2018 r. – 257 wniosków, w tym 64 wnioski wycofane przez wnioskodawców; w 2019 r. – 523 wnioski, w tym 136 wniosków wycofanych przez wnioskodawców; w 2020 r. – 90 wniosków, w tym 19 wniosków wycofanych przez wnioskodawców.

Zarząd WFOŚiGW systematycznie spotykał się z dyrektorami wydziałów zamiejscowych w celu omówienia prowadzonych działań w ramach PPCP. Od lipca 2019 r. na posiedzeniach Zarządu prezentowana była szczegółowa informacja o stanie realizacji PPCP. Ponadto Zarząd WFOŚiGW przedstawiał informację dotyczącą realizacji PPCP na posiedzeniach Rady Nadzorczej Funduszu, w tym przygotowywał prezentacje przedkładane Radzie na posiedzeniach lub podczas podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (wideokonferencji).

(akta kontroli str. 5801-5802, 5813-5896)

Współpraca WFOŚiGW z gminami w ramach wdrażania i realizacji PPCP odbywała się na podstawie podpisanych porozumień ustalających zasady wspólnej realizacji PPCP na terenie danej gminy, w celu obsługi wnioskodawców ww. Programu w procesie składania wniosków i uzyskiwania dofinansowania. Podczas przeprowadzania kontroli NIK Fundusz był w trakcie podpisywania aneksów do ww. porozumień, wprowadzających możliwość dokonywania kontroli dokumentów oraz kontroli na miejscu w zakresie realizacji porozumienia przez gminę.

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu „WFOŚiGW w Warszawie w celu monitorowania efektywności współpracy z Gminami obecnie dostosował system informatyczny Funduszu. Dzięki wprowadzonym zmianom na bieżąco jest tworzona baza danych dla wniosków i zaświadczeń, które składane są przez Gminy. Ponadto [...] w celu usprawnienia współpracy z gminami, szczególnie w okresie pandemii, dla jednostek samorządu terytorialnego została dedykowana infolinia [...] oraz dodatkowo umożliwiono kontakt w formie elektronicznej [...]. Prowadzono szkolenia dla wszystkich chętnych gmin (obecnie w formie on-line), a materiały ze szkoleń oraz inne komunikaty zamieszczano na bieżąco na stronie internetowej Funduszu.”

(akta kontroli str. 2487-2488, 3307)

Zgodnie z postanowieniem § 3 ust. 15 porozumienia z gminami: „WFOŚiGW mógł dokonać kontroli dokumentów oraz kontroli na miejscu w zakresie realizacji Porozumienia przez Gminę.”

W okresie objętym kontrolą WFOŚiGW nie przeprowadził, na podstawie ww. postanowienia, kontroli w żadnej gminie, z którą zawarł porozumienie.

Prezes Zarządu wyjaśnił⁵² m.in., że: „Zgodnie z informacją otrzymaną z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 17 sierpnia 2021 r. [...], wydłużono termin podpisywania aneksów i porozumień z gminami w zakresie realizacji Programu „Czyste Powietrze” do dnia 30 września 2021 r. Ponadto do dnia 15 września 2021 r. nowe gminy mogły zgłaszać chęć zawarcia porozumienia z nowymi zachętami. Dokumenty w tej sprawie NFOŚiGW przekaże do WFOŚiGW po ich zatwierdzeniu przez Zarząd NFOŚiGW. Proces zawierania porozumień z gminami nie został zakończony. W związku z powyższym, na posiedzeniu Zarządu w dniu 15 września 2021 r. omówiono kwestie przeprowadzenia kontroli w gminach, z którymi zawarto stosowne porozumienia w sprawie realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Na najbliższym posiedzeniu Zarządu zaplanowano przedstawienie przygotowanego projektu planu kontroli w gminach.”

(akta kontroli str. 2487-2488, 5901-5902, 5907-5908)

Na posiedzeniu Zarządu WFOŚiGW w dniach 22-24 maja 2019 r. została omówiona i przyjęta „Metodyka oceny zdolności kredytowej osób fizycznych wnioskujących o pożyczkę w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze stosowaną przez

⁵² Wyjaśnienia zostały złożone 16 września 2021 r.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz określenie sposobu zabezpieczeń pożyczek”. Zmiana ww. metodyki została przyjęta do stosowania w Funduszu na posiedzeniu Zarządu WFOŚiGW w dniach 13-14 sierpnia 2019 r. Na ocenę zdolności kredytowej składała się analiza polegająca na: weryfikacji zgodności danych zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w dodatkowych dokumentach przedłożonych do wniosku na potrzeby oceny zdolności kredytowej; ustaleniu aktualnych dochodów, zobowiązań finansowych i wydatków wnioskodawcy; ocenie scoringowej w oparciu o raport Biura Informacji Kredytowej; określeniu wskaźnika DI⁵³ oraz wskaźnika zadłużenia DTI⁵⁴. Dobór zabezpieczeń pożyczki był uzależniony od wielkości pożyczki oraz stopnia ryzyka wynikającego z oceny scoringowej wnioskodawcy i współmałżonka. Zabezpieczeniem każdej pożyczki, bez względu na kwotę, był weksel własny in blanco bez protestu wraz z deklaracją wekslową. Fundusz mógł również ustalić dodatkowe zabezpieczenie pożyczki spośród form wymienionych ww. Metodyce. Warunkiem przekazania kwoty pożyczki było skuteczne ustanowienie przez beneficjenta wymaganych zabezpieczeń⁵⁵, a także zaakceptowanie przez Fundusz dokumentów potwierdzających ustanowienie tych zabezpieczeń oraz przedłożenie wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami. Terminy wypłaty kwoty pożyczki, w zależności od okresu realizacji PPCP, wynosił do 60 dni lub do 30 dni (od 15 maja 2020 r.) od dnia spełnienia ostatniego z wymaganych warunków. Ponadto zgodnie z warunkami PPCP pierwsza wypłata kwoty pożyczki mogła nastąpić po zamontowaniu w budynku nowego źródła ciepła, chyba że w budynku istniało już źródło ciepła spełniające wymagania Programu.

(akta kontroli str. 1786, 1932, 2531-2593)

Według stanu na 31 maja 2021 r. Fundusz odrzucił 209 wniosków o dofinansowanie w formie pożyczki (w tym 174 wnioski dotyczyły pożyczki i dotacji)⁵⁶, 41⁵⁷ wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o pożyczkę przed podpisaniem umowy. WFOŚiGW nie posiadał danych o liczbie odrzuconych wniosków o dofinansowanie w formie pożyczki ze względu na negatywną ocenę kredytową wnioskodawcy, a także o liczbie wnioskodawców, którzy zrezygnowali z ubiegania się o dofinansowanie w formie pożyczki ze względu na nieatrakcyjność takiej formy dofinansowania oraz o liczbie wnioskodawców, którzy zrezygnowali z ubiegania się o dofinansowanie w formie dotacji ze względu na brak możliwości sfinansowania wkładu własnego, m.in. ze względu na brak zdolności kredytowej.

(akta kontroli str. 200)

Do obliczania efektów ekologicznych realizacji umów zawartych przez Fundusz w ramach PPCP w WFOŚiGW stosowana była „Metodyka szacowania efektu ekologicznego Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”” opracowana przez NFOŚiGW (wersja 1.4/14.09.2018).

(akta kontroli str. 1191-1195, 3092-3093)

Wypłata środków finansowych następowała zgodnie z postanowieniem⁵⁸ zawartym zarówno w umowie dotacji jaki i w umowie pożyczki w brzmieniu: „W przypadku

⁵³ Wskaźnik minimalnego dochodu dyspozycyjnego w gospodarstwie domowym po uwzględnieniu wszystkich zobowiązań finansowych łącznie z wszystkimi, innymi ponoszonymi wydatkami gospodarstwa domowego.

⁵⁴ Wskaźnik maksymalnego poziomu relacji wysokości zadłużenia/zobowiązań finansowych pożyczkobiorcy/poręczyciela do średnich dochodów netto w gospodarstwie domowym.

⁵⁵ Zgodnie z postanowieniem ww. Metodyki zabezpieczenia pożyczki podlegały stałemu monitorowaniu.

⁵⁶ Z tego 71 wniosków w 2018 r., w tym 8 wniosków o pożyczkę, 109 wniosków w 2019 r., w tym 22 wnioski o pożyczkę oraz 29 wniosków w 2020 r., w tym 5 wniosków o pożyczkę.

⁵⁷ Z tego 13 wnioskodawców w 2018 r., 24 wnioskodawców w 2019 r. oraz 4 wnioskodawców w 2020 r.

⁵⁸ Zapis w § 1 ust. 6 umowy pożyczki, której wzór został przyjęty na posiedzeniu Zarządu WFOŚiGW w dniach 22-24 maja 2019 r., a po zmianie wzoru umowy (przyjętej na posiedzeniu Zarządu WFOŚiGW w dniu 22 lutego 2020 r.) w § 6 ust. 11.

łączonego finansowania realizacji przedsięwzięcia na podstawie Umowy pożyczki i Umowy dotacji, wypłaty środków w ramach realizacji tych umów każdorazowo będą następowały w proporcji wynikającej z intensywności dofinansowania określonej we wniosku o dofinansowanie.”.

(akta kontroli str. 3090-3091)

W wyniku szczegółowej analizy 30 wniosków o dofinansowanie stwierdzono, że:

- 2⁵⁹ spośród 15 wniosków, dla których obowiązywał termin rozpatrzenia do 90 dni roboczych, zostały rozpatrzone terminowo, tj. odpowiednio w terminie 3 dni i 67 dni roboczych⁶⁰;
- 12⁶¹ spośród 15 wniosków, dla których obowiązywał termin rozpatrzenia do 30 dni, zostało rozpatrzonych terminowo, tj. w okresie od 6 do 29 dni.

(akta kontroli str. 4439-4451, 4478-4791, 4509-4522, 4529-4893, 5008-5019, 5022-5027, 5058-5069, 5079-5083)

Ponadto stwierdzono, że:

- spośród 30 wniosków o dofinansowanie objętych badaniem, w tym 21 wniosków, dla których sporządzono Karty oceny wniosku. Karty te dla 18 wniosków zawierały wszystkie elementy wymagane wzorem. Wzór Karty oceny wniosku stanowił wewnętrzną regulację Funduszu;
- spośród 30 wniosków o dofinansowanie objętych badaniem 29 wniosków, w tym dla 24 wniosków wymagających uzupełnienia/korekty, WFOŚiGW w skierowanych do wnioskodawców wezwaniach dotyczących 23 wniosków wyznaczył termin uzupełnienia/korekty wniosku o dofinansowanie, zgodnie z postanowieniem Regulaminu naboru wniosków;
- w 2 przypadkach zaproszenie wnioskodawcy do podpisania umowy nastąpiło odpowiednio po 28 dniach i po ponad 2 miesiącach od podjęcia przez Zarząd Funduszu uchwały o dofinansowaniu w formie dotacji i pożyczki.

(akta kontroli str. 3537-3542, 3633-3634, 3989-3990, 3733, 4114-4117, 4455-4457, 4478-4481)

W badanych wnioskach o dofinansowanie w formie pożyczki stwierdzono, że procedowanie badania zdolności kredytowej wnioskodawcy było przeprowadzane po stwierdzeniu spełnienia wymogów dostępu i jakościowych dopuszczających wniosku, stanowiących szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć określone w PPCP. Procedowanie zdolności kredytowej wnioskodawcy nie było uregulowane w Regulaminie naboru wniosków.

(akta kontroli str. 5090)

Po 8 lipca 2021 r.⁶² do WFOŚiGW wpłynęło 30 wniosków o dotację z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego⁶³ na łączną kwotę 667,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 2486, 5764, 5772)

⁵⁹ Wnioski: 19/6090/C i 20/00867/C.

⁶⁰ Po uwzględnieniu okresów uzupełniania/korygowania wniosków przez wnioskodawców.

⁶¹ Wnioski: 20/06566/C, 20/06783/C, 20/06858/C, 20/06881/C, 20/06951/C, 20/07138/C, 20/07540/C, 20/07555/C, 20/07574/C, 20/08087/C, 21/01183/C, 21/05198/C.

⁶² Data złożonych wyjaśnień Prezesa WFOŚiGW, w których stwierdzono, że: Na dzień 8 lipca 2021 r. godzinie 13.30 nie wpłynęły wnioski o dotację z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego złożone przez wnioskodawców.

⁶³ Według stanu na 14 września 2021 r., tj. na dzień złożenia zaktualizowanych danych dotyczących wpływu do Funduszu wniosków o dotację z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego.

Szczegółowa analiza 30⁶⁴ wybranych losowo wniosków o dofinansowanie wykazała, że:

- 5⁶⁵ wniosków było kompletnych i nie wymagało uzupełnień/korekt⁶⁶, jeden wniosek został odrzucony, jako niespełniający kryterium dostępu⁶⁷, a pozostałe 24 wnioski wymagały uzupełnień/korekt. W każdym przypadku Fundusz w sposób prawidłowy dokonał oceny wniosku. Wszystkie wnioski były weryfikowane według kryterium prawidłowości ich wypełnienia, w tym użycia prawidłowego formularza wniosku, kompletności wymaganych oświadczeń i załączników;
- spośród 30 wniosków o dofinansowanie objętych badaniem, w przypadku 5⁶⁸ losowo wybranych wniosków o dofinansowanie złożonych za pośrednictwem gmin, które zostały negatywnie ocenione, 3 wnioski zostały odrzucone z powodu niezłożenia przez wnioskodawców wymaganych wyjaśnień oraz niedokonania korekt błędnie wypełnionych wniosków, a pozostałe 2⁶⁹ wnioski nie spełniały kryteriów dostępu;
- jednym z wymaganych załączników do 14⁷⁰ spośród 30 badanych wniosków o dofinansowanie było zaświadczenie o wysokości przeciętnego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w roku 2019. Załączone zaświadczenia o dochodach zawierały informacje określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia⁷¹. Żadne z zaświadczeń nie posiadało cech (wyróżnika), które świadczyłyby o wydaniu danego zaświadczenia przy użyciu dedykowanego systemu informatycznego.

(akta kontroli str. 3524-5083)

Fundusz do 21 października 2020 r. nie prowadził ewidencji wniosków o dofinansowanie składanych za pośrednictwem gmin. Prowadzona ewidencja obejmowała także wnioski o podwyższonym poziomie dofinansowania w podziale na gminy.

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: „wiąże się to ze zmianami w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” i możliwością pokrywania gminom kosztów obsługi zadań realizowanych przez gminę w ramach porozumienia m.in. otrzymywania przez gminę środków za wniosek o podwyższonym poziomie dofinansowania złożonym w ramach Programu zawierający zaświadczenie wydane przez gminę, który został przekazany do Funduszu za pośrednictwem gminy. Z uwagi na powyższe, system informatyczny Funduszu został rozbudowany i dostosowany do wprowadzonej w Programie zmiany. Ponadto wstępnie zawierane

⁶⁴ Wnioski: 18/2748/C, 18/2825/C, 18/2885/C, 18/3545/C, 18/3665/C, 18/3697/C, 18/3719/C, 18/3777/C, 18/3913/C, 19/0353/C, 19/1765/C, 19/2536/C, 19/2621/C, 19/6090/C, 20/00867/C, 20/06566/C, 20/06783/C, 20/06858/C, 20/06881/C, 20/06951/C, 20/07138/C, 20/07540/C, 20/07555/C, 20/07574/C, 20/07595/C, 20/08087/C, 20/08773/C, 21/01183/C, 21/05015/C, 21/05198/C.

⁶⁵ Wnioski: 20/06566/C, 20/06858/C, 20/07138/C, 20/07540/C, 20/08087/C.

⁶⁶ W przypadku wniosku 20/07138/C wnioskodawca z własnej inicjatywy złożył korektę wniosku.

⁶⁷ Bez wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia/korekty wniosku 21/05015/C.

⁶⁸ Nr 20/06783/C, 20/07574/C, 20/08773/C, 21/05015/C, 21/05198/C.

⁶⁹ Nr 20/08773/C, 21/05015/C.

⁷⁰ Do wniosku o dofinansowanie nr: 20/06566/C, 20/06858/C, 20/06881/C, 20/06951/C, 20/07138/C, 20/07540/C, 20/07555/C, 20/07574/C, 20/07595/C, 20/08087/C, 20/08773/C, 21/01183/C, 21/05198/C, 21/05198/C.

⁷¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1713, uchylone z dniem 13 lipca 2021 r., przez art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniem na rzecz rodziny – Dz. U. z 2021 r. poz. 1162.

porozumienia z gminami ustalające zasady wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” opierały się na dobrowolnym i bezpłatnym uczestnictwie, w związku z powyższym nie było konieczności modyfikacji systemu informatycznego Funduszu i ponoszenia związanych z modyfikacją kosztów, tym bardziej, iż NFOŚiGW nie wymagał raportowania danych w tym zakresie.”.

(akta kontroli str. 2488-2489)

W okresie od 21 października 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. do Funduszu wpłynęło za pośrednictwem gmin 1 136 wniosków o dofinansowanie (stanowiących 3,9% wszystkich wniosków, tj. 29 222 wniosków o dofinansowanie), w tym 611 wniosków o podwyższony poziom dofinansowania stanowiących 53,8% wszystkich wniosków złożonych za pośrednictwem gmin oraz 2,1% wszystkich złożonych wniosków o dofinansowanie. W ramach 898 wniosków rozpatrzonych do 30 czerwca 2021 r., 17 z nich oceniono negatywnie (1,9%), w tym 11 wniosków o podwyższony poziom dofinansowania (1,2%). W ramach wniosków o podwyższony poziom dofinansowania rozpatrzono pozytywnie 486 wniosków, tj. 79,5%.

(akta kontroli str. 3307)

W badanym okresie (do 30 czerwca 2021 r.) WFOŚiGW zawarł z beneficjentami 24 868 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 411 198,8 tys. zł, tego 23 514 umów dotacji na łączną kwotę 381 592,0 tys. zł, 42 umowy pożyczki na łączną kwotę 1 270,7 tys. zł oraz 1 312 umów w formie łączenia dotacji i pożyczki na łączną kwotę 28 336,1 tys. zł.

Fundusz udzielił dofinansowania w formie:

- dotacji z podstawowym poziomem dofinansowania dla 20 913 beneficjentów (liczba beneficjentów była równa liczbie umów) na łączną kwotę 325 521,1 tys. zł (tj. odpowiednio 84,1% całości umów oraz 79,2% kwoty umów);
- dotacji o podwyższonym poziomie dofinansowania dla 2 601 beneficjentów na łączną kwotę 56 070,9 tys. zł (tj. odpowiednio 10,5% całości umów oraz 13,6% kwoty umów);
- pożyczek dla 42 beneficjentów na łączną kwotę 1 270,7 tys. zł (tj. odpowiednio 0,2% całości umów oraz 0,3% kwoty umów);
- łączenia dotacji i pożyczki dla 1 312 beneficjentów na łączną kwotę 411 198,8 tys. zł (tj. odpowiednio 5,3% całości umów oraz 6,9% kwoty umów).

(akta kontroli str. 3307)

Do 31 maja 2021 r. kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 196 374,8 tys. zł na podstawie zawartych umów o dofinansowanie. WFOŚiGW zawarł z beneficjentami najwięcej umów na dofinansowanie wymiany źródła ogrzewania⁷², tj. 9 211 umów (które stanowiły 40,1% wszystkich zawartych umów), na podstawie których wypłacono 51 919,0 tys. zł na realizację ww. zadania, tj. 26,4% łącznej kwoty dokonanych wypłat. W ramach 7 210 umów zawartych na dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji⁷³ budynku i wymiany źródła ogrzewania (31,4% wszystkich zawartych umów) wypłacono 88 063,1 tys. zł, tj. 44,8% łącznej kwoty dokonanych wypłat. Na zakup źródła ciepła i wentylację mechaniczną/ kolektory

⁷² Umowy dla budynków istniejących, w których planowana była wymiana źródła ciepła, ale dodatkowo mogły być również: wykonania przyłącza do źródła ciepła oraz modernizacja instalacji wewnętrznej co i cwu, a także dokumentacja projektowa (bez zadań dotyczących termomodernizacji).

⁷³ Termomodernizacja budynku rozumiana jest jako przedsięwzięcie mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej w danym obiekcie budowlanym, w tym m.in. wymiana okien, ocieplenie dachu, ocieplenie ścian, modernizacja systemu wentylacji, mikroinstalacja fotowoltaiczna, kolektory słoneczne itp., z wyłączeniem wymiany źródła ogrzewania.

słoneczne/ mikroinstalację fotowoltaiczną w budynkach nowobudowanych zawarto 2 715 umów (11,8% wszystkich zawartych umów) i wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 25 324,2 tys. zł, co stanowiło 12,9% kwoty wypłaconego dofinansowania. Natomiast w ramach integracji PPCP oraz "Mój Prąd"⁷⁴ zawarto:

- 384 umów na dofinansowanie (1,7% wszystkich zawartych umów), na podstawie których wypłacono łącznie kwotę 1 540,7 tys. zł (0,8% łącznej wypłaconej kwoty) z przeznaczeniem na dofinansowanie źródła ciepła wraz z instalacją fotowoltaiczną;
- 485 umów na dofinansowanie (2,0% wszystkich zawartych umów), na podstawie których wypłacono łącznie kwotę 931,3 tys. zł (0,5% łącznej wypłaconej kwoty) z przeznaczeniem na dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji budynku, wymiany źródła ogrzewania oraz instalacji fotowoltaicznej.

(akta kontroli str. 212)

Proces rejestracji wniosków o płatność został uregulowany w WFOŚiGW zarządzeniami Prezesa Zarządu w sprawie wprowadzenia Zasad obiegu dokumentów. Postanowienia ww. zarządzeń stanowiły m.in. że dane wynikające ze złożonego kompletnego, prawidłowo wypełnionego i zgodnego z zestawieniem rzeczowo-finansowym wniosku o płatność były wprowadzane do systemu informatycznego Funduszu przez pracownika wydziału merytorycznego. Ponadto pracownik zamieszczał w systemie informatycznym Funduszu zeskanowany wniosek o płatność wraz z kompletem załączników oraz przygotowywał formularz dyspozycji wypłaty wraz z opinią do rozliczenia.

(akta kontroli str. 174-180, 760-766)

W systemie informatycznym WFOŚiGW nie były uwzględniane informacje, czy dany wniosek o płatność wpłynął do Funduszu za pośrednictwem gminy. W związku z powyższym wszystkie wnioski o płatność zostały potraktowane jako wnioski złożone bezpośrednio do WFOŚiGW w Warszawie.

Na 30 czerwca 2021 r. do Funduszu złożono 17 549 wniosków o płatność. W systemie informatycznym Funduszu nie była rejestrowana informacja o statusie wniosku o płatność, ani o przyczynie jego odrzucenia.

(akta kontroli str. 3307)

Szczegółowa analiza 22 wybranych losowo wniosków o płatność wykazała, że:

- a) w 14 przypadkach (63,6% zbadanych wniosków o płatność) został zachowany obowiązujący termin wypłaty środków;
- b) w 7 spośród 16 wniosków o płatność, które wymagały uzupełnienia, złożenia wyjaśnień lub korekt, Fundusz pierwsze wezwania do beneficjentów skierował w terminie od 31 do 63 dni od daty złożenia wniosku, w tym w przypadku 4 wniosków pierwsze wezwanie Funduszu nastąpiło po obowiązującym terminie wypłaty środków;
- c) w 10 spośród 12 wniosków o płatność nie stwierdzono, aby dofinansowanie zostało wypłacone niezgodnie z warunkami umowy dofinansowania;
- d) w 4 spośród 10 wniosków o płatność nie stwierdzono, aby dofinansowanie zostało wypłacone po terminie określonym w procedurach PPCP⁷⁵

⁷⁴ Integracja z programem „Mój Prąd” rozumiana jako możliwość uzyskania dofinansowania na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, bez konieczności składania dwóch osobnych wniosków.

⁷⁵ Instrukcja jak wypełnić wniosek o płatność w programie „Czyste Powietrze”.

Łączny czas rozpatrywania wniosków o płatność wyniósł od 52 do 123 dni.⁷⁶

(akta kontroli str. 3423-3452, 3589-3591, 3673-3676, 3688-3699, 3781-3783, 3837-3842, 3942-3946, 3948-3950, 4010-4012, 4077-4079, 4083-4092, 4129-4130, 4270-4271, 4273, 4330-4332, 4565-4567, 4603-4611, 4653-4656, 4704-4707, 4763-4771, 4795-4803, 4849-4858, 4917-4925, 4962-4970, 5032-5040)

W badanym okresie (do 31 maja 2021 r.) wpłynęło łącznie 14 skarg (8 w 2020 r. i 6 w 2021 r.) dotyczących realizacji PPCP, w tym po 2 skargi w 2020 r. i w 2021 r. dotyczące działania WFOŚiGW. Nie zarejestrowano żadnej skargi dotyczącej działania gminy w zakresie realizacji PPCP.

(akta kontroli str. 210, 654)

4 skargi złożone na działanie Funduszu w badanym okresie dotyczyły:

- odrzucenia wniosku o dofinansowanie złożonego przez wnioskodawcę poprzez ePUAP;
- niezakwalifikowania do wypłaty dotacji faktury zaliczkowej wystawionej jeden dzień przed datą nadania, przez wnioskodawcę, wniosku o dofinansowanie;
- niewystarczających kompetencji pracowników Funduszu, nienależytego wykonywania przez nich zadań oraz niskiej kultury osobistej w związku z przeprowadzoną procedurą zmiany zakresu rzeczowo-finansowego zawartej umowy dotacji, w wyniku której uległa obniżeniu kwota dotacji;
- nieuwzględnienia pełnej kwoty dofinansowania w wypłacie środków, ze względu na mniejszą powierzchnię wykonanego ocieplenia ścian zewnętrznych w stosunku do powierzchni ujętej w umowie dotacji.

Wszystkie skargi WFOŚiGW uznał za niezasadne.

(akta kontroli str. 2947, 2956-3078)

WFOŚiGW, w okresie objętym kontrolą, nie zlecał podmiotom zewnętrznym, w tym osobom fizycznym weryfikacji wniosków o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 830)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 16 spośród 30 wniosków o dofinansowanie objętych szczegółowym badaniem w WFOŚiGW przekroczone terminy ich rozpatrzenia. I tak w przypadku:

- 13⁷⁷ spośród 15 wniosków, dla których obowiązywał termin rozpatrzenia do 90 dni roboczych, przekroczone termin od 60 do 190 dni roboczych⁷⁸;
- 3⁷⁹ spośród 15 wniosków, dla których termin rozpatrzenia wynosił 30 dni, przekroczone termin od 1 dni do 38 dni.

(akta kontroli str. 4894-4905, 4912-4913, 4977-4988, 5001-5007, 5044-5054, 5056-5057)

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: „terminy wynikające z Regulaminu naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze” [...] mają charakter instrukcyjny i ich naruszenie przez

⁷⁶ Do 14 maja 2020 r. termin wypłaty środków wynosił 60 dni, a od 15 maja 2020 r. – 30 dni.

⁷⁷ Wnioski o dofinansowanie: 18/2748/C, 18/2825/C, 18/2885/C, 18/3545/C, 18/3665/C, 18/3697/C, 18/3719/C, 18/3777/C, 18/3913/C, 19/0353/C, 19/1765/C, 19/2536/C, 19/2621/C.

⁷⁸ Bez uwzględnienia okresów uzupełniania/korygowania wniosków przez wnioskodawców.

⁷⁹ Wnioski: 20/07595/C, 20/08773/C, 21/05015/C.

wfośigw nie stanowi podstawy do roszczeń ze strony wnioskodawcy – zgodnie z § 14 ust. 1 ww. Regulaminu.”. Na nieterminowe rozpatrzenie wniosków wpływ miało – według wyjaśnień dyrektorów właściwych wydziałów zamiejscowych Funduszu – m.in. duże zainteresowanie PPCP oraz dodatkowe zadania realizowane przez pracowników WFOŚiGW w ramach wdrażania PPCP związane z: prowadzeniem szkoleń w gminach w początkowym okresie naboru wniosków; obsługą potencjalnych beneficjentów przyjmowanych w punktach konsultacyjnych Funduszu; przeprowadzaniem u beneficjentów wizytacji dopuszczającej przed podjęciem decyzji w sprawie udzielenia dofinansowania.

(akta kontroli str. 5088-5090, 5654-5655, 5711-5715, 5776-5780)

Ponadto Prezes Zarządu wyjaśnił, że „w przypadku wniosku 20/07595/C opóźnienie w jego rozpatrzeniu wynikało z nietypowej sytuacji związanej z zaświadczeniem o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w roku 2019, wydanego przez Gminę dla współmałżonka Wnioskodawcy. W dniu 16.12.2020 r. WFOŚiGW w Warszawie skierował zapytanie w przedmiotowej sprawie do NFOŚiGW z prośbą o interpretację [...]. W dniu 28.01.2021 r. otrzymano mail z odpowiedzią na pytanie [...]. Bezzwłocznie wniosek skierowano na najbliższe możliwe posiedzenie Zarządu. W dniu 09.02.2021 r. Zarząd WFOŚiGW w Warszawie podjął decyzję w sprawie dofinansowania przedsięwzięcia.”.

W przypadku wniosku 19/1765/C główny specjalista w wydziale zamiejscowym WFOŚiGW w Ostrołęce wyjaśnił, że: „Z uwagi na fakt, że wnioskodawca wystąpił o dotację i pożyczkę, a rozpatrzenie wniosku musiało objąć obie formy dofinansowania wniosek ten oczekiwał na doprecyzowanie ścieżki postępowania z wnioskami o pożyczkę, tj. badanie zdolności kredytowej, weryfikacja w BIG i wewnętrzne procedury, tzn. sposób przekazywania dokumentacji pomiędzy wydziałami. W czerwcu 2019 r. pracownicy Funduszu uzyskali dostęp do BIG-u, a 15 lipca 2019 r. odbyło się ostatnie szkolenie w zakresie rozpatrywania wniosków pożyczkowych. To wszystko miało wpływ na tak długi okres rozpatrywania wniosku o dofinansowanie.”.

(akta kontroli str. 5665, 5762-5770, 5792)

Zdaniem NIK, pomimo że terminy wynikające z Regulaminu naboru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP mają charakter instrukcyjny i ich naruszenie przez WFOŚiGW nie stanowi podstawy do roszczeń ze strony wnioskodawcy, jednak terminy te wiążą Fundusz, a ich przekroczenie stanowi naruszeniem postanowień Regulaminu naboru wniosków w tym zakresie. Ponadto wnioskodawcy mieli prawo uzyskać rozstrzygnięcie w zakresie dofinansowania, na podstawie złożonych wniosków, w terminach określonych Regulaminem naboru wniosków. Nieterminowe rozpatrywanie wniosków było skutkiem niewystarczającego przygotowania organizacyjnego WFOŚiGW do obsługi wdrażania PPCP, co potwierdzają zarówno złożone wyjaśnienia jak również wyniki przeprowadzonej w WFOŚiGW kontroli wewnętrznej w zakresie terminowości rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, zawierania umów oraz rozpatrywania wniosków o płatność w zakresie PPCP w terminie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

2. W przypadku 11 spośród 30 badanych wniosków o dofinansowanie w WFOŚiGW skierowano do wnioskodawcy pierwsze wezwanie do uzupełnienia/korekty wniosku po terminie jego rozpatrzenia. I tak w przypadku:

- 10⁸⁰ wniosków wezwania skierowano w terminie od 109 dni do 145 dni roboczych od daty wpływu wniosku do WFOŚiGW, pomimo że termin rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie, określony w § 3 ust. 1 Regulaminu naboru wniosków⁸¹, wynosił do 90 dni roboczych;
- jednego⁸² wniosku wezwanie skierowano po 61 dniach kalendarzowych od daty wpływu wniosku do WFOŚiGW, pomimo że termin rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie, zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu naboru wniosków⁸³, wynosił 30 dni kalendarzowych.

(akta kontroli str. 3524-3536, 3597-3612, 3704-3716, 3789-3803, 3863-3888, 3956-3972, 4099-4111, 4136-4148, 4208-4223, 4277-4291, 4977-4988, 4990-4991)

Prezes Zarządu oraz dyrektorzy właściwych wydziałów zamiejscowych Funduszu wskazali przyczyny takiego postępowania analogiczne, jak w przypadku nieprawidłowości sformułowanej w pkt 1 niniejszego obszaru.

(akta kontroli str. 5088-5090, 5654-5655, 5711-5715, 5776-5780)

Ponadto dyrektorzy właściwych wydziałów zamiejscowych Funduszu, w ramach wyjaśnień, wskazali, że przyczyną podjęcia rozpatrywania wniosków po terminie było m.in.: nieprzyjęcie metodyki oceny zdolności kredytowej⁸⁴ na moment złożenia wniosku zawierającego, oprócz formy dotacyjnej, również część pożyczkową oraz szkolenia pracowników Funduszu w tym zakresie (ostatnie szkolenie odbyło się 15 lipca 2019 r.); niedoprecyzowanie ścieżki postępowania z wnioskami o pożyczkę, tj. w zakresie trybu przekazywania dokumentacji pomiędzy wydziałami; konieczność weryfikowania beneficjentów w BIG⁸⁵; niespodziewane duże zainteresowanie PPCP skutkujące koniecznością sukcesywnego zwiększania zatrudnienia.

(akta kontroli str. 5781, 5783-5785, 5789, 5792)

W ocenie NIK, podjęcie rozpatrywania przez pracowników WFOŚiGW wniosków o dofinansowanie po obowiązującym terminie ich rozpatrzenia stanowiło naruszenie postanowień zawartych w Regulaminie naboru wniosków.

3. Na kartach oceny 3⁸⁶ wniosków spośród 23 badanych wniosków o dofinansowanie, dla których sporządzono ww. karty, brak było daty złożenia podpisu przez pracownika wydziału Funduszu właściwego merytorycznie oraz dyrektora tego wydziału. Wzór karty oceny wniosku stanowiący wewnętrzną regulację Funduszu wymagał wpisania daty złożenia podpisu przez osoby do tego upoważnione.

(akta kontroli str. 3633-3634, 3989-3990, 3733)

Prezes Zarządu oraz dyrektor Wydziału Zamiejscowego w Radomiu⁸⁷ wyjaśnili, że brak daty złożenia podpisu wynikał z przeoczenia.

(akta kontroli str. 5654-5656, 5782, 5785)

⁸⁰ Wnioski o dofinansowanie: 18/2748/C, 18/2825/C, 18/2885/C, 18/3545/C, 18/3665/C, 18/3697/C, 18/3777/C, 18/3913/C, 19/0353/C, 19/1765/C.

⁸¹ Wersja 1.5/22.07.2019 i 1.6/29.07.2019.

⁸² 20/08773/C.

⁸³ Wersja 2.

⁸⁴ Metodyka oceny zdolności kredytowej została przyjęta przez Zarząd 22 maja 2019 r.

⁸⁵ Pracownicy WFOŚiGW uzyskali dostęp do BIG-u w czerwcu 2019 r.

⁸⁶ Wniosek o dofinansowanie nr 18/3697/C, 18/2825/C, 18/2885/C.

⁸⁷ Karta oceny wniosku nr 18/3697/C.

W ocenie NIK, powyższe działanie było niezgodne z wewnętrznymi regulacjami ustalonymi w Funduszu.

4. W przypadku jednego wniosku o dofinansowanie (19/6090/C) spośród 30 badanych w e-mailu z 6 września 2019 r. nie wyznaczono w WFOŚiGW terminu uzupełnienia/korekty ww. wniosku, pomimo że w Regulaminie naboru wniosków (1.6/29.07.2019) ustalono ten termin do 15 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania przez wnioskodawcę (§ 3 ust. 1 pkt 4 i 7 Regulaminu).

(akta kontroli str. 4455-4457)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że: „Sprawę prowadził nowo zatrudniony pracownik Funduszu, który przez przeoczenie nie wskazał w mailu terminu na uzupełnienie dokumentacji.”

(akta kontroli str. 5660--5661)

W ocenie NIK, powyższe działanie było niezgodne z wewnętrznymi regulacjami ustalonymi w Funduszu.

5. W przypadku 2 spośród 23 badanych wniosków o dofinansowanie, które zostały pozytywnie zweryfikowane, podejmowane w Funduszu działania w okresie, od podjęcia uchwały przez Zarząd WFOŚiGW o udzieleniu dofinansowania na realizację inwestycji w ramach PPCP do zawarcia umowy o dofinansowanie, były prowadzone ze zbędną zwłoką. I tak w przypadku:

- wniosku 18/3777/C, który został zaakceptowany do dofinansowania uchwałą Zarządu WFOŚiGW z dnia 25 lipca 2019 r.⁸⁸, zaproszenie do zawarcia umowy przez wnioskodawcę wysłano dopiero po 28 dniach od daty podjęcia tej uchwały;
- wniosku 19/6090/C, który został zaakceptowany do dofinansowania uchwałą Zarządu WFOŚiGW z dnia 4 lutego 2020 r.⁸⁹, pismo informujące o zaakceptowaniu przez WFOŚiGW w Warszawie oświadczenia woli zawarcia umowy dotacji zamieszczonej w ww. wniosku zostało przygotowane dopiero w dniu 9 kwietnia 2020 r., tj. po ponad 2 miesiącach od podjęcia tej uchwały.

(akta kontroli str. 4114-4117, 4478-4481)

Zastępca Prezesa Zarządu odnośnie do wniosku 18/3777/C wyjaśniła m.in., że: „tylko w miesiącach lipiec – sierpień 2019 zawarto blisko 1300 umów o dofinansowanie z beneficjentami Programu (przygotowanie dokumentów, weryfikacja i parafowanie projektu umowy wymagają dokładności, jest to proces czasochłonny). Od podjęcia decyzji o przyznaniu dofinansowania do powiadomienia w formie mailowej Wnioskodawcy – zaproszenia na podpisanie umowy - upłynęło 19 dni roboczych.”

(akta kontroli str. 5090-5091)

Zastępca Dyrektora Wydziału Beneficjentów Indywidualnych odnośnie do wniosku 19/6090/C wyjaśniła: „Nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Nie wiem dlaczego przygotowanie pisma trwało tak długo od podjęcia uchwały przez Zarząd Funduszu.”

(akta kontroli str. 6305)

Zdaniem NIK opisane wyżej postępowanie Funduszu było nierzetelne.

⁸⁸ Uchwała nr 700/19.

⁸⁹ Uchwała nr 43/2020.

6. W przypadku 8 spośród 22 wniosków o płatność objętych szczegółowym badaniem przekroczone w WFOŚiGW terminy wypłaty dofinansowania. I tak w przypadku:

- 2 wniosków o płatność⁹⁰, dla których termin płatności ustalono do 60 dni, przekroczone obowiązujący termin wypłaty kwoty dofinansowania, od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku od 4 do 30 dni;
- 6 wniosków o płatność⁹¹, dla których termin płatności ustalono do 30 dni⁹², przekroczone obowiązujący termin wypłaty kwoty dofinansowania, od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku, od 3 do 41 dni.

(akta kontroli str. 3423-3424, 3434-3435, 3443-3445, 3449, 3451-3452, 3589-3592, 4010-4012, 4552-4564, 4612-4613, 4668, 4860-4871, 4962-4970, 5032-5040)

Prezes Zarządu odnośnie do opóźnienia wypłaty dofinansowania na podstawie wniosku o płatność do umowy dotacji wyjaśnił w przypadku umowy

- nr 2020CD10070, nr 2021CD01654 i nr 2020CD10341, że: „W instrukcji wniosku o płatność nie ma mowy o dniach kalendarzowych, jednakże w dokumencie tym każdorazowo w sytuacjach, gdy mowa jest o terminie przytaczane są „dni robocze”. Od dnia wpływu kompletnego wniosku o płatność do dnia wypłaty dotacji upłynęło odpowiednio (przypis NIK) 27 dni roboczych, 22 dni i 3 dni robocze po złożeniu wniosku o płatność przez Beneficjenta.”
- nr 2020CD10341, że: „Niewielkie opóźnienie (3 dni robocze) wynikało z panującej sytuacji związanej z trwającą pandemią COVID-19 oraz dużą liczbą wpływających wniosków o płatność”;
- nr 2020CD10446 i nr 2021CD00554, że: „Miesiąc marzec to miesiąc sprawozdań, w tym okresie stopień złożoności i terminowości obowiązków pracowników WFK jest większy. Ponadto ze względu na okres pandemii część pracowników w tym czasie przebywała na absencji chorobowej, co wydłużyło czas weryfikacji dyspozycji wypłat.”

(akta kontroli str. 5663-5664, 5709-5757)

Główny specjalista zastępujący dyrektora Wydziału Zamiejscowego w Ostrołęce wyjaśnił, że nieterminowa wypłata dofinansowania na podstawie wniosku o płatność do umowy dotacji nr 2020CD10341 spowodowana została przez: „Przeoczenie pracownika spowodowało przekazanie niekompletnej dokumentacji do Biura Funduszu, tj. ksero wniosku o płatność zostało wykonane bez parzystych stron tego wniosku oraz popełniono matematyczny błąd w posumowaniu kwoty należnej do wypłaty. Wniosek w systemie gov był kompletny, tj. zawierał wszystkie strony i była możliwość obejrzenia go przez pracownika Funduszu. Powyższe przeoczenia spowodowały opóźnienie w wypłacie dla beneficjenta.”

(akta kontroli str. 5792-5797)

Dyrektor Wydziału Zamiejscowego w Radomiu wyjaśniła, że na opóźnienie wypłaty należnego dofinansowania na podstawie umowy dotacji/pożyczki nr 2020CD0339/2020CP0034 o 30 dni „duży wpływ miała sytuacja związana

⁹⁰ Dotyczących umów dotacji/pożyczki nr 2019CD6916/2019CP0316 i nr 2020CD0339/2020CP0034.

⁹¹ Dotyczących umów dotacji nr 2020CD9596, 2020CD10070, 2020CD10446, 2020CD10341, 2021CD00554, 2021CD01654.

⁹² Postanowienie pkt 3 Instrukcji "Jak wypełnić wniosek o płatność w Programie Czyste Powietrze".

z pandemią COVID-19, tzn. wiele osób chorowało oraz przebywało na zasiłku opiekuńczym na dziecko, a także praca zdalna w Funduszu.”

(akta kontroli str. 5786)

Dyrektor Wydziału Zamiejscowego w Siedlcach odnośnie do opóźnienia wypłaty dofinansowania na podstawie wniosku o płatność do umowy dotacji nr 2020CD9596 wyjaśniła, że: „Według mojej wiedzy, na etapie weryfikacji przez księgowość ujawniono błędy we wniosku, który musiał zostać poprawiony, a to wydłużyło termin wypłaty środków.”. W toku badania powyższej sprawy w przedstawionej przez Fundusz dokumentacji nie stwierdzono śladu rewizyjnego działań, o których mowa w wyżej przywołanych wyjaśnieniach.

(akta kontroli str. 5790-5791)

Zdaniem NIK, w obowiązujących w okresie objętym kontrolą umowach dotacji i umowach pożyczki oraz „Instrukcji Jak wypełnić wniosek o płatność w Programie Czyste Powietrze”⁹³ – opracowanych w NFOŚiGW – każdorazowo określono termin wypłaty kwoty dotacji, bez wskazania, że chodzi o dni robocze. Przyjęta w WFOŚiGW interpretacja nie ma zatem podstaw w obowiązujących Fundusz dokumentach programowych PPCP. W dokumentach tych w przypadku wskazania terminów uwzględniających dni robocze, w każdym przypadku fakt ten jednoznacznie doprecyzowano. Tym samym brak takiego doprecyzowania oznaczał, iż terminy realizacji poszczególnych czynności odnoszą się do okresów obejmujących kolejne, następujące po sobie dni, a zatem dni kalendarzowe.

W ocenie NIK wyżej opisane postępowanie było niezgodne z obowiązującymi postanowieniami zawartymi w dokumentach programowych PPCP.

7. Spośród 16 zbadanych wniosków o płatność, które wymagały uzupełnienia, złożenia wyjaśnień lub korekt, w przypadku 7 z nich⁹⁴ w Funduszu pierwsze wezwania do beneficjentów skierowano po upływie terminu płatności lub bezpośrednio przed jego upływem. I tak w przypadku:
 - 4 wniosków od jednego do 14 dni po upływie terminu płatności.
 - 3 wniosków na 2⁹⁵ do 6⁹⁶ dni przed upływem terminu płatności ustalonym na 60 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.

(akta kontroli str. 3423-3452, 3589-3591, 3673-3676, 3688-3699, 3781-3783, 3837-3842, 3942-3946, 3948-3950, 4010-4012, 4077-4079, 4083-4092, 4129-4130, 4270-4271, 4273, 4330-4332, 4565-4567, 4603-4611, 4653-4656, 4704-4707, 4763-4771, 4795-4803, 4849-4858, 4917-4925, 4962-4970, 5032-5040)

W tej sprawie dyrektor Wydziału Zamiejscowego w Radomiu wyjaśniła, że spowodowane zostało to: nieprzewidzianym dużym zainteresowaniem PPCP, co skutkowało bardzo dużą ilością wniosków i w związku z tym ocena wniosków o płatność była wydłużona; długotrwałą absencją chorobową prawie 1/3 stanu pracowników (w Wydziale Zamiejscowym w Radomiu) związaną m.in. z pandemią COVID-19, w tym przebywaniem pracowników na zasiłku opiekuńczym na dziecko oraz ich nieobecności z powodu okresu urlopowego;

⁹³ Wersja 2 obowiązująca w okresie 15 maja 2020 r. – 20 czerwca 2021 r.

⁹⁴ Wnioski o płatność dotyczące umów dotacji/pożyczki nr: 2020CD0343/2020CP0035 (dwa wnioski), 2019CD6996/2019CP0325, 2020CD0703/2020CP0060, 2020CD2306/2020CP0126 oraz umów dotacji nr: 2020CD10317, 2020CD10186.

⁹⁵ Dotyczące umowy nr 2020CD0343/2020CP0035.

⁹⁶ Dotyczące umowy nr 2020CD0343/2020CP0035 i nr 2020CD0703/2020CP0060,

stwierdzeniem na etapie weryfikacji wniosku przez Wydział Finansowo-Księgowy konieczności uzupełnienia wniosku oraz stwierdzeniu po uzupełnieniu wniosku zaistnienia nowych okoliczności wymagających zmiany zestawienia rzeczowo-finansowego.

Dodatkowo Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: „W instrukcji wniosku o płatność nie ma mowy o dniach kalendarzowych, jednakże w dokumencie tym każdorazowo w sytuacjach, gdy mowa jest o terminie przytaczane są „dni robocze”.”

(akta kontroli str. 4720-4730, 5711-5713, 5781-5791, 5793)

Dodatkowo, w przypadku wskazanych wyżej wniosków o płatność dotyczących dwóch umów, w wezwaniach do uzupełnienia wniosków (z 24 marca 2021 r. i 7 kwietnia 2021 r. w formie e-maila w sprawie uzupełnienia wniosku o płatność⁹⁷ oraz w e-mailu z 9 marca 2021 r. w analogicznej sprawie⁹⁸) nie określono w Funduszu terminu, do którego beneficjent był zobowiązany dostarczyć brakujące dokumenty oraz korektę wniosku o płatność, pomimo że w pkt 7 „Instrukcji Jak wypełnić wniosek o płatność w Programie „Czyste Powietrze”” określono m.in., iż „wfośigw może w zakresie złożonego wniosku o płatność żądać od Beneficjenta złożenia wyjaśnień/uzupełnień lub przedstawienia dodatkowych dokumentów w terminie 10 dni roboczych od otrzymania wezwania”.

(akta kontroli str. 4667, 4717, 4719)

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: „Zgodnie z pkt 6 Instrukcji jak wypełniać wniosek o płatność w Programie „Wfośigw może zawiesić wypłatę kwot dotacji, jeżeli wniosek o płatność jest niekompletny, nieprawidłowo wypełniony, nie załączono do niego wymaganych załączników lub do czasu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących treści wniosku lub jego załączników.”. Postąpiono zgodnie z Instrukcją.”.

(akta kontroli str. 5709-5710, 5712- 5713)

W ocenie NIK, wysłanie wezwań do beneficjentów w celu uzupełnienia wniosku o płatność po terminie płatności określonym w procedurach PPCP oraz niewskazanie w opisanych wyżej przypadkach terminu, do którego beneficjent był zobowiązany dostarczyć brakujące dokumenty oraz korektę wniosku o płatność było działaniem niezgodnym z tymi procedurami. Z kolei wysłanie wezwań na kilka dni przed upływem 60-cio dniowego terminu, było działaniem nierzetelnym.

8. W przypadku 6 umów spośród 28, których dotyczyły badane 22 wnioski o płatność opinie do rozliczenia rat dotacji/pożyczki sporządzono w Funduszu dopiero od 27 do 55 dni po dostarczeniu przez beneficjenta kompletnego wniosku o płatność. I tak w przypadku:

- raty dotacji i raty pożyczki na podstawie umowy nr 2019CD6916 i nr 2019CP0316 opinie do rozliczenia ww. rat zostały sporządzone po 42 dniach od dostarczenia ostatniego wymaganego dokumentu do wniosku o płatność. Natomiast płatność została zrealizowana 4 dni po terminie określonym w umowie dotacji/pożyczki.

(akta kontroli str. 3592-3594)

Zastępca Prezesa Zarządu wyjaśniła, że: „Niewielkie opóźnienie (4 dni kalendarzowe) wynikało z panującej sytuacji związanej z trwającą pandemią

⁹⁷ Dotyczący umowy nr 2020CD10317.

⁹⁸ Dotyczący umowy nr 2020CD10446.

oraz dużej liczby wpływających wniosków o płatność (w miesiącach lipiec – sierpień 2020 r. do Funduszu wpłynęło blisko 1500 wniosków o płatność).”.

(akta kontroli str. 5088-5090)

- raty dotacji i raty pożyczki na podstawie umowy nr 2020CD0339 i nr 2020CP0034 opinie do rozliczenia ww. rat zostały sporządzone po 55 dniach od dostarczenia kompletnego wniosku o płatność (brak konieczności uzupełniania wniosku). Natomiast płatność została zrealizowana 30 dni po terminie określonym w umowie dotacji/pożyczki.

(akta kontroli str. 4010-4012, 4014-4015)

Dyrektor Wydziału Zamiejscowego WFOŚiGW w Radomiu wyjaśniła, że: „Opóźnienie w sporządzeniu opinii do rozliczenia raty dotacji wynikało z długotrwałej absencji chorobowej prawie 1/3 stanu pracowników w Wydziale Zamiejscowym w Radomiu.”.

(akta kontroli str. 5785)

- raty dotacji na podstawie umowy nr 2020CD10446 opinia do rozliczenia ww. raty została sporządzona po 27 dniach od dostarczenia kompletnego wniosku o płatność. Natomiast płatność została zrealizowana 17 dni po terminie.

(akta kontroli str. 4668-4669)

Prezes Zarządu WFOŚiGW wyjaśnił m.in., że: „Od czasu złożenia uzupełnienia do dnia 7 kwietnia 2021 r. upłynęło 18 dni roboczych. W instrukcji wniosku o płatność nie ma mowy o dniach kalendarzowych, jednakże w dokumencie tym każdorazowo w sytuacjach, gdy mowa jest o terminie przytaczane są „dni robocze.”

(akta kontroli str. 5710)

Ww. wyjaśnienia nie znajdują potwierdzenia w postanowieniach „Instrukcji Jak wypełnić wniosek o płatność w Programie Czyste Powietrze”.

- raty dotacji na podstawie umowy nr 2020CD9596 opinia do rozliczenia ww. raty została sporządzona po 38 dniach od dostarczenia kompletnego wniosku o płatność. Natomiast płatność została zrealizowana 41 dni po terminie.

(akta kontroli str. 4552-4564, 4568)

Dyrektor Wydziału Zamiejscowego WFOŚiGW z Siedlcach wyjaśniła, że: Pracownik, który zajmował się tą sprawą obecnie jest na emeryturze i nie jestem w stanie zweryfikować informacji w tej sprawie.

(akta kontroli str. 5790)

Zdaniem NIK zwłoka w sporządzeniu wskazanych wyżej opinii miała wpływ na dokonanie płatności po upływie obowiązującego terminu wynikającego z postanowień zawartych w dokumentach programowych PPCP.

W ocenie NIK, opisane postępowanie było nierzetelne.

9. W przypadku 2 z 30 badanych wniosków o dofinansowanie w WFOŚiGW sporządzono umowę dotacji/pożyczki oraz przygotowano oświadczenie woli zawarcia umowy dotacji po upływie 41 i 60 dni od podjęcia przez Zarząd WFOŚiGW uchwał w sprawie udzielenia dofinansowania. I tak w przypadku:

- wniosku 18/2885/C umowa dotacji i umowy pożyczki została przygotowana po upływie 60 dni od podjęcia przez Zarząd WFOŚiGW uchwały w sprawie udzielenia dofinansowania;

- wniosku 19/6090/C oświadczenie woli zawarcia umowy dotacji zostało przygotowane po upływie 41 dni od podjęcia przez Zarząd WFOŚiGW uchwały w sprawie udzielenia dofinansowania. Ponadto stwierdzono, że pismo informujące wnioskodawcę o zaakceptowaniu przez WFOŚiGW oświadczenia woli zawarcia umowy dotacji nie zostało wysłane do wnioskodawcy, pomimo że zgodnie z postanowieniem § 9 ust. 1 Regulaminu naboru wniosków w przypadku podjęcia decyzji w sprawie udzielenia dofinansowania w formie dotacji, wfośigw przekazuje do wnioskodawcy ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru pisemne oświadczenie o akceptacji oświadczenia wnioskodawcy o woli zawarcia umowy dotacji. Przedmiotowe pismo zostało odebrane przez beneficjenta 19 października 2020 r., tj. dopiero po upływie 193 dni od daty jego sporządzenia⁹⁹ oraz po 258 dniach po przygotowaniu przedmiotowego pisma z systemie informatycznym Funduszu.

Skutkiem tego było nieuzasadnione opóźnienie zawarcia umów z beneficjentami.

(akta kontroli str. 3737-3739, 4478-4481)

Prezes Zarządu oraz Zastępca Dyrektora Wydziału Beneficjentów Indywidualnych wyjaśnili m.in., że: „z uwagi na ilość uchwał podjętych w miesiącu październiku 2019 r., który był pod tym względem rekordowy”, proces generowania umów i ich podpisywanie zostały wydłużony; pismo informujące wnioskodawcę o zaakceptowaniu przez WFOŚiGW oświadczenia woli zawarcia umowy dotacji zamieszczonej we wniosku o dofinansowanie zostało zarejestrowane w systemie kancelaryjnym w dniu planowanego przyjazdu¹⁰⁰ wnioskodawcy do Funduszu w celu zawarcia umowy pożyczki na realizację inwestycji finansowanej łącznie w formie dotacji i w formie pożyczki.

Odnosnie do niezgodnego z postanowieniem Regulaminu naboru wniosków trybem przekazania wnioskodawcy pisma informującego go o zaakceptowaniu przez WFOŚiGW oświadczenia woli zawarcia umowy dotacji, Prezes Zarządu WFOŚiGW wyjaśnił m.in., że: „oświadczenie woli zawarcia umowy dotacji nie zostało wysłane do wnioskodawcy pocztą, ponieważ wnioskodawca był zobowiązany stawić się osobiście w Funduszu na podpisanie umowy pożyczki wraz z wekslem i deklaracją wekslową [...], a podpisanie umowy pożyczki dopiero gwarantowało zbilansowanie zadania [...]. Obie umowy należało podpisać, aby inwestycja mogła być zrealizowana.”

(akta kontroli str. 5648-5653, 6303-6304)

W ocenie NIK sporządzanie ze zwłoką umowy dotacji/pożyczki oraz przygotowanie w takim sam sposób oświadczenia woli zawarcia umowy dotacji było postępowaniem nierzetelnym. Z kolei tryb przekazania wnioskodawcy pisma informującego o zaakceptowaniu przez WFOŚiGW oświadczenia woli zawarcia umowy dotacji był niezgodny z postanowieniem zawartym w dokumencie programowych PPCP.

OCENA CZĄSTKOWA

Pracownicy WFOŚiGW dokonywali rzetelnej weryfikacji wpływających wniosków o dofinansowanie poprzez sprawdzenie prawidłowości i kompletności wniosku oraz wymaganych załączników. Niemniej jednak na 30 zbadanych wniosków o dofinansowanie w 16 z nich (53,3%) stwierdzono przekroczenia terminu rozpatrzenia wniosku, określonego w postanowieniach PPCP, wynoszące od 1 do

⁹⁹ Data sporządzenia pisma uwidoczniła na nim to 9 kwietnia 2020 r.

¹⁰⁰ Z powodu ogłoszenia stanu epidemii, Wnioskodawca przybył do siedziby w dniu 19 października 2020 r., kiedy to zawarł umowę pożyczki oraz osobiście odebrał ww. pismo.

190 dni w porównaniu do terminu określonego w § 3 ust. 1 „Regulaminu naboru wniosków, w tym rozpatrywanie 11 wniosków podjęto po upływie terminu ich rozpatrzenia. W procesie rozpatrywania 16,7% wniosków nie przestrzegano wewnętrznych regulacji dotyczących wypełniania kart oceny wniosku lub wyznaczania terminu uzupełnienie/korekty wniosku o dofinansowanie. Podejmowane czynności w ramach weryfikacji wniosków oraz doprowadzenia do zawarcia umowy dofinansowania w przypadku 2 wniosków (8,7%) były podejmowane ze zbędną zwłoką. W obszarze rozpatrywania wniosków o płatność oraz dokonywania wypłaty stwierdzono, że wypłata należnego dofinansowania na podstawie 8 (36,4%) spośród objętych badaniem 22 wniosków, została dokonana z opóźnieniem od 3 do 41 dni od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku. Ponadto spośród 16 wniosków o płatność, które wymagały uzupełnienia, złożenia wyjaśnień lub korekt w odniesieniu do 4 wniosków o płatność wezwanie do ich uzupełnienia skierowano od 1 do 14 dni po terminie wypłaty dofinansowania.

OBSZAR

4. Wykorzystanie środków i efekty uzyskane w wyniku realizacji PPCP

Opis stanu faktycznego

W WFOŚiGW nie opracowano ramowego planu finansowego (ze środków własnych) wraz z planowanymi do uzyskania efektami w podziale na poszczególne lata realizacji PPCP, tj. na lata 2018-2029.

Prezes Zarządu co roku składał do NFOŚiGW wnioski o udostępnienie środków w formie dotacji, na potrzeby wdrażania PPCP, na podstawie ilości złożonych wniosków oczekujących na rozpatrzenie oraz szacowanego wpływu wniosków (wyliczanego ze średniej dla poprzedniego roku). Począwszy od wniosku na 2020 r. WFOŚiGW określał w nim również planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny i rzeczowy.

(akta kontroli str. 2879-2899)

NFOŚiGW zwrócił się 2 stycznia 2019 r. do WFOŚiGW o sporządzenie planu wdrażania PPCP według przekazanego wzoru tabeli¹⁰¹, obejmującego cały okres trwania PPCP, tj. do 2029 r. P.o. Dyrektor Wydziału Ochrony Powietrza przekazał do NFOŚiGW plan wdrażania PPCP wraz z planowanymi do uzyskania efektami ekologicznymi tylko na 2019 r.

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: „Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jednokrotnie wystąpił do WFOŚiGW w Warszawie o wypełnienie załączonych tabel do Planu wdrażania programu Czyste powietrze na lata 2018-2029 i nie zwracał się ponownie o ich wypełnienie lub aktualizację.”

Na spotkaniu¹⁰² Zarządu NFOŚiGW z Grupą Roboczą WFOŚiGW w sprawie wspólnej realizacji PPCP ustalono m.in., że „Wobec potrzeby akceptacji uzgodnionych dokumentów przez Zarząd NFOŚiGW oraz ze względu na potrzebę aktualizacji przez wojewódzkie fundusze:

- 1) planu wdrażania programu,
- 2) wskaźników osiągnięcia celu programu,

oraz przeanalizowania przez fundusze potrzeby zmian programu w zakresie:

- 1) kosztów kwalifikowanych,

¹⁰¹ Uzupełnionej 14 stycznia 2019 r. o planowane do uzyskania efekty ekologiczne.

¹⁰² W dniach 3-4 stycznia 2019 r.

2) progów dochodowych

postanowiono, że dalsze prace na dokumentami programowymi dla wniosków o dofinansowanie złożonych po 31 grudnia 2018 r. należy odłożyć do 10 stycznia 2019 r.”.

(akta kontroli str. 3311-3418)

W umowie udostępniania środków¹⁰³ zawartej 18 grudnia 2018 r. przez WFOŚiGW z NFOŚiGW ustalony został roczny budżet PPCP na rok 2019 wynoszący 1 500,0 tys. zł środków WFOŚiGW oraz 100 000,0 tys. zł środków NFOŚiGW. Aneks nr 1/511 z dnia 18 października 2019 r. kwota udostępnionych środków przez NFOŚiGW w 2019 r. została zmniejszona do 72 930 tys. zł. Ponadto w aneksie tym uwzględniono zapis, iż do dnia 31 stycznia każdego roku obowiązywania umowy strony określają wysokość środków, które zobowiążą się przeznaczyć w danym roku na realizację PPCP, a podstawą udostępnienia środków przez NFOŚiGW będzie wniosek WFOŚiGW o udostępnienie środków (zgodnie z § 2 ust. 4). W aneksie Nr 2 do ww. umowy zawartym 27 stycznia 2020 r. ustalono na 2020 r. kwotę, którą zobowiązał się WFOŚiGW przeznaczyć na realizację PPCP w wysokości 1 510,0 tys. zł, a NFOŚiGW udostępnił kwotę 172 773,7 tys. zł. Na rok 2021 kwota środków przeznaczonych na realizację PPCP przez WFOŚiGW, według postanowienia zawartego w aneksie nr 3 z dnia 3 lutego 2021 r. wyniosła 800,0 tys. zł, a kwota środków udostępnionych przez NFOŚiGW to 159 328,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 2071-2073, 2080-2082, 2095-2097, 2103-2105)

Budżet PPCP na lata 2019-2021 określony aneksem nr 3 wyniósł 467 856,3 tys. zł. Fundusz nie planował pozyskiwania środków z NFOŚiGW na realizację PPCP w formie pożyczki, mimo że 18 grudnia 2018 r. zawarł umowę udostępnienia środków nr 335/2018/WF/US z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek i wspólnej realizacji PPCP.

(akta kontroli str. 80, 94-101, 3523)

Zastępca Prezesa Zarządu wyjaśniła m.in., że: „Zainteresowanie środkami pożyczkowymi beneficjentów Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w stosunku do zainteresowania środkami dotacyjnymi było niewielkie. Z uwagi na posiadanie przez WFOŚiGW w Warszawie własnych środków pożyczkowych umożliwiających wsparcie realizacji przedsięwzięć - w formie pożyczki - w ramach przedmiotowego Programu, nie było potrzeby wystąpienia do NFOŚiGW o udostępnienie dodatkowych środków w tej formie.”.

(akta kontroli str. 3090)

W planach finansowania WFOŚiGW w podziale na dziedziny ochrony środowiska na lata 2019-2021 w dziedzinie Ochrona powietrza oraz w planach działalności ustalono:

- 1) według stanu na 31 grudnia 2019 r., łączną kwotę 52 800,0 tys. zł, z tego na:
 - a) pożyczki – kwotę 48 700,0 tys. zł, w tym 16 000,0 tys. zł stanowiły środki własne Funduszu na realizację PPCP;
 - b) dotacje inwestycyjne – kwotę 4 100,0 tys. zł, w tym 1 500,0 tys. zł stanowiły środki własne Funduszu na realizację PPCP¹⁰⁴;

(akta kontroli str. 2624, 2627, 2641, 2647)

¹⁰³ Nr 334/2018/WF/US.

¹⁰⁴ Uchwała nr 131/18 Rady Nadzorczej WFOŚiGW z 23 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia planu działalności WFOŚiGW w Warszawie na rok 2019 oraz planu finansowego WFOŚiGW w Warszawie na rok 2019 ze zmianami.

- 2) według stanu na 31 grudnia 2020 r., łączną kwotę 57 263,0 tys. zł, z tego na:
- a) pożyczki – kwotę 48 000,0 tys. zł, w tym 18 000,0 tys. zł stanowiły środki własne Funduszu na realizację PPCP;
 - b) dotacje inwestycyjne – kwotę 8 663,0 tys. zł, w tym 1 510,0 tys. zł stanowiły środki własne Funduszu na realizację PPCP;
 - c) dotacje nieinwestycyjne – kwotę 600,0 tys. zł¹⁰⁵;

(akta kontroli str. 2649, 2664, 2685, 2691)

- 3) według stanu na 24 czerwca 2021 r., łączną kwotę 119 500,0 tys. zł, z tego na:
- a) pożyczki – kwotę 115 000,0 tys. zł, w tym 8 519,0 tys. zł stanowiły środki własne Funduszu na realizację PPCP;
 - b) dotacje inwestycyjne – kwotę 4 500,0 tys. zł, w tym 800, tys. zł stanowiły środki własne Funduszu na realizację PPCP¹⁰⁶.

(akta kontroli str. 2711, 2719)

Kwota środków planowanych do pozyskania od NFOŚiGW na realizację PPCP w formie dotacji wyniosła:

- a) 154 141,2 tys. zł w 2019 r.;
- b) 150 567,3 tys. zł w 2020 r.;
- c) 159 328,8 tys. zł w 2021 r.

(akta kontroli str. 3523)

W okresie objętym kontrolą WFOŚiGW złożył do NFOŚiGW 3 wnioski o udostępnienie środków NFOŚiGW¹⁰⁷ z przeznaczeniem na udzielanie dotacji, na potrzeby PPCP, w ramach umowy nr 334/2018/WF/US, w których oprócz wnioskowanych kwot wykazywał również planowane efekty rzeczowe i ekologiczne. Według danych zawartych we wniosku z 14 stycznia 2021 r. zaplanowano efekty rzeczowe i ekologiczne na lata 2019-2021 jako:

- liczba budynków mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej – 25 323 szt.;
- liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła – 23 230 szt.;
- liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła – 3 665 szt.;
- ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów – 1 084,72 Mg/rok;
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla – 196 988,3 Mg/rok;
- ograniczenie zużycia energii końcowej – 471 007,8 MWh/rok.

(akta kontroli str. 2879-2899)

Środki własne WFOŚiGW zostały wykorzystane na realizację PPCP w okresie od początku funkcjonowania Programu do 31 maja 2021 r. w łącznej kwocie

¹⁰⁵ Uchwała nr 142/19 Rady Nadzorczej WFOŚiGW z 27 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia planu działalności WFOŚiGW w Warszawie na rok 2020 oraz planu finansowego WFOŚiGW w Warszawie na rok 2020 ze zmianami.

¹⁰⁶ Uchwała nr 182/2020 Rady Nadzorczej WFOŚiGW z 24 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia planu działalności WFOŚiGW w Warszawie na rok 2021 oraz planu finansowego WFOŚiGW w Warszawie na rok 2021 zmieniona uchwałą nr 47/2021 Rady Nadzorczej WFOŚiGW z 24 czerwca 2021 r.

¹⁰⁷ Wniosek z 7 października 2019 r. na kwotę 172 930,0 tys. zł; wniosek z 9 stycznia 2020 r. na kwotę 172 773,7 tys. zł; wniosek z 14 stycznia 2021 r. na kwotę 159 328,8 tys. zł.

14 591,8 tys. zł (26,9% planu), z tego w formie dotacji – 3 810,0 tys. zł (32,3% - na 2018 r. zaplanowano kwotę 8 000,0 tys. zł, która nie została wykorzystana) oraz w formie pożyczki – 10 781,8 tys. zł (25,4%). W podziale na poszczególne lata ww. środki wykorzystano w następującej wielkości:

- 1) w 2019 r. kwotę 2 474,2 tys. zł (14,1%), z tego 1 500,0 tys. zł (100,0%) w formie dotacji i 974,2 tys. zł (6,1%) w formie pożyczki;
- 2) w 2020 r. kwotę 9 594,6 tys. zł (49,2%), z tego 1 510,0 tys. zł (100,0%) w formie dotacji i 8 084,6 tys. zł (44,9%) w formie pożyczki;
- 3) w 2021 r. (do 31 maja) kwotę 2 523,0 tys. zł (27,1%), z tego 800,0 tys. zł (32,3%) w formie dotacji i 1 723,0 tys. zł (20,2%) w formie pożyczki.

(akta kontroli str. 3523)

Wykorzystanie środków w kwotach niższych od planowanych wynikało z faktu, że na dany rok planowano środki na zapłatę zobowiązań wynikających z wszystkich podjętych decyzji o udzieleniu dotacji/pożyczki narastająco (pozostałych do realizacji), a PPCP przewidywał, że beneficjent może wystąpić z wnioskiem o płatność do 30 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie, a przed wprowadzonymi zmianami w Programie – do 24 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie¹⁰⁸.

(akta kontroli str. 2877)

Środki NFOŚiGW przeznaczone na realizację PPCP zostały wydatkowane w formie dotacji w okresie od początku funkcjonowania Programu do 31 maja 2021 r. w łącznej kwocie 181 783,0 tys. zł (39,2%). W poszczególnych latach środki zostały wykorzystane:

- 1) w 2019 r. w kwocie 22 686,9 tys. zł, tj. 14,7% kwoty środków planowanych do pozyskania od NFOŚiGW;
- 2) w 2020 r. w kwocie 113 400,5 tys. zł, tj. 75,3% kwoty środków planowanych do pozyskania od NFOŚiGW;
- 3) w 2021 r. (do 31 maja) w kwocie 45 695,6 tys. zł, tj. 28,7% kwoty środków planowanych do pozyskania od NFOŚiGW.

(akta kontroli str. 3523)

Według stanu na 30 czerwca 2021 r. wypowiedziano, rozwiązano albo odstąpiono od 511 umów dotacji/pożyczki (51¹⁰⁹ w 2019 r., 251¹¹⁰ w 2020 r. i 209¹¹¹ w 2021 r.) o łącznej kwocie dofinansowania 6 261,6 tys. zł. WFOŚiGW nie wypłacił środków na podstawie umów, które zostały wypowiedziane, rozwiązane albo odstąpiono od tych umów.

(akta kontroli str. 2947)

Obowiązek sporządzania sprawozdań z realizacji PPCP przez WFOŚiGW został wprowadzony aneksem nr 1 do umowy udostępniania środków¹¹² w brzmieniu: „WFOŚiGW zobowiązuje się do przedłożenia w NFOŚiGW sprawozdań półrocznych i rocznych w ciągu 30 dni od daty zakończenia okresu sprawozdawczego” (§ 5 ust. 5).

¹⁰⁸ Jednak nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

¹⁰⁹ 43 umowy dotacji na kwotę dofinansowania 582,1 tys. zł i 8 umów pożyczek na kwotę dofinansowania 192,0 tys. zł.

¹¹⁰ 149 umów dotacji na kwotę dofinansowania 1 405,0 tys. zł, 86 umów dotacji z podstawowym poziomem dofinansowania na kwotę 881,9 tys. zł, 16 umów pożyczek na kwotę dofinansowania 334,2 tys. zł.

¹¹¹ 37 umów dotacji na kwotę dofinansowania 425,3 tys. zł, 124 umowy dotacji z podstawowym poziomem dofinansowania na kwotę 1 419,9 tys. zł, 40 umów dotacji z podwyższonym poziomem dofinansowania na kwotę 801,8 tys. zł, 8 umów pożyczek na kwotę dofinansowania 219,4 tys. zł.

¹¹² Nr 334/2018/WF/US.

(akta kontroli str. 2071-2094)

Ze sporządzonych przez WFOŚiGW sprawozdań z realizacji PPCP przekazywanych do NFOŚiGW dotyczących efektów rzeczowych i ekologicznych zarówno w zakresie umów czynnych (w trakcie realizacji) jak i umów zakończonych w okresie sprawozdawczym, wynikało, że na koniec 2020 r. osiągnięto następujące efekty (wynikające z umów zakończonych¹¹³):

- liczba budynków o poprawionej efektywności energetycznej – 4 667 szt., tj. 100,0% planu;
- liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów starej generacji) na niskoemisyjne w budynkach istniejących – 4 296 szt., tj. 100,0% planu;
- liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach nowo budowanych – 2 163 szt., tj. 99,4 planu;
- dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych – 0,245635 MWe, tj. 87,3% planu;
- ograniczenie zużycia energii końcowej – 86 806,200000003 MWh/rok, tj. 100,0% planu;
- ograniczenie emisji SO₂ – 424,108229999949 Mg/rok, tj. 100,0% planu;
- ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM₁₀) – 107,040699999986 Mg/rok, tj. 100,0% planu;
- ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra (PM_{2,5}) – 95,5255599999911 Mg/rok, tj. 100,0% planu;
- ograniczenie emisji benzo(α)pirenu – 0,135795699000012 Mg/rok, tj. 100,0% planu;
- ograniczenie emisji CO₂ – 37680,08789999996 Mg/rok, tj. 100,0% planu.

W ramach umów czynnych¹¹⁴ wielkości planowanych ww. efektów wyniosły odpowiednio: 7 572 szt.; 6 972 szt.; 811 szt.; 0,26942 MWe; 140 839,20000 MWh/rok; 671,93007 Mg/rok; 171,22652 Mg/rok; 152,80918 Mg/rok; 0,220322484 Mg/rok; 58 741,49296 Mg/rok.

(akta kontroli str. 3146-3155)

Wzór sprawozdania z realizacji PPCP nie został zaktualizowany, w zakresie efektów, do zmian wprowadzonych w tym zakresie w PPCP od 15 maja 2021 r., a WFOŚiGW nie zgłaszał takiej konieczności do NFOŚiGW.

(akta kontroli str. 3091-3092)

WFOŚiGW stosował „Metodykę szacowania efektu ekologicznego PPCP” opracowaną przez NFOŚiGW (wersja 1.4/14.09.2018) do obliczania efektów ekologicznych realizacji umów zawartych przez Fundusz w ramach przedmiotowego Programu, w tym podczas sporządzania sprawozdań.

(akta kontroli str. 3092)

WFOŚiGW na podstawie dyspozycji NFOŚiGW przekazywał do tej jednostki informacje dotyczące realizacji PPCP, w tym w zakresie udzielanego dofinansowania w formie pożyczek ze środków własnych WFOŚiGW, w formie arkusza on-line udostępnionego wszystkim wfośiGW. Administratorem przedmiotowego arkusza był NFOŚiGW.

¹¹³ 6 877 umów zakończonych na łączną kwotę dofinansowania 104 983,4 tys. zł (łączna kwota wypłaconych środków – 98 148,9 tys. zł).

¹¹⁴ 8 503 umów czynnych na łączną kwotę dofinansowania 162 684,1 tys. zł (łączna kwota wypłaconych środków – 19 989,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 3156-3159)

Zastępca Prezesa Zarządu wyjaśniła: „na prośbę NFOŚiGW, WFOŚiGW w Warszawie cyklicznie przekazuje statystyczne informacje dotyczące realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w tym dotyczące pożyczek. [...] Arkusz on-line udostępniony wszystkim wfośiGW w postaci zbiorczego skoroszytu obecnie jest wypełniany raz w tygodniu (w poniedziałek).”¹¹⁵

(akta kontroli str. 3091)

WFOŚiGW w Warszawie nie brał udziału w realizacji programu „Stop Smog”.

(akta kontroli str. 3093)

W wyniku przeprowadzonego badania 3 sprawozdań z realizacji PPCP¹¹⁶ stwierdzono, że sprawozdanie roczne za 2019 r., sprawozdanie półroczne za okres 1 stycznia 2020 r.-30 czerwca 2020 r. oraz sprawozdanie roczne za 2020 r. dostarczono do NFOŚiGW.

(akta kontroli str. 3088-3090, 3098-3143)

NFOŚiGW do dnia 10 sierpnia 2021 r. (tj. do dnia złożenia wyjaśnień) nie przeprowadził w WFOŚiGW kontroli wykorzystania udostępnionych środków na realizację PPCP.

(akta kontroli str. 3298)

W latach 2019 – 2021 (do 31 maja) WFOŚiGW przeprowadził łącznie 717¹¹⁷ kontroli wykonanych u beneficjentów w ramach PPCP. Wszystkie ww. kontrole były nieplanowane.

(akta kontroli str. 213)

Zastępca Prezesa Zarządu wyjaśniła m.in., że: „Większość kontroli przeprowadzanych przez WFOŚiGW w Warszawie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” wypadła pozytywnie, tj. nie stwierdzano uchybień czy nieprawidłowości w realizacji inwestycji. Zdarzały się przypadki, gdzie podczas kontroli odnotowano rozbieżności z danymi zawartymi we wniosku o dofinansowanie lub harmonogramie rzeczowo-finansowym, bądź niezgodności z zapisami dokumentów programowych, w szczególności w zakresie wymaganych do spełnienia parametrów technicznych. Najczęściej skutkowało to uznaniem za niekwalifikowane poniesionych wydatków na poszczególne prace lub za zakup materiałów, a w rezultacie wypłatą środków w pomniejszonej kwocie.”

(akta kontroli str. 3094)

WFOŚiGW w okresie 1 stycznia 2018 r – 31 maja 2021 r. nie przeprowadzał kontroli doraźnych, w szczególności na skutek zgłoszeń o możliwych nieprawidłowościach przy wykorzystaniu przekazanych beneficjentom środków w ramach PPCP. Nie zlecał również przeprowadzenia kontroli wyspecjalizowanym podmiotom zewnętrznym.

(akta kontroli str. 3093-3094)

Do 31 maja 2021 r. do WFOŚiGW wpłynęło z 98 gmin 155 wniosków o wypłatę środków na pokrycie kosztów obsługi zadań realizowanych przez gminę w ramach 257 zawartych porozumień na łączną kwotę 61,0 tys. zł. Fundusz wypłacił z ww. tytułu łącznie 13,3 tys. zł (wszystkie środki wypłacono w 2021 r.), a wypłaty nie zawierały środków w ramach pakietu korzyści dla gmin. Wypłata środków

¹¹⁵ Według stanu na dzień składania wyjaśnień, tj. na 20 sierpnia 2021 r.

¹¹⁶ Sprawozdanie roczne za 2019 r., sprawozdanie półroczne z I półrocze 2020 r. i sprawozdanie roczne za 2020 r.

¹¹⁷ W 2019 – 218 kontroli, w 2020 r. – 193 kontrole, w 2021 r. – 306 kontroli.

w wysokości zgodnej z wnioskowaną dotyczyła 8 gmin, a w przypadku 45 gmin wypłata była w kwocie niższej od wnioskowanej.

(akta kontroli str. 203-209)

W WFOŚiGW nie był prowadzony osobny rejestr wniosków o podwyższony poziom dofinansowania, ale była możliwość wygenerowania tego typu wniosków z systemu informatycznego Funduszu¹¹⁸.

(akta kontroli str. 3167-3292)

Fundusz nie prowadził ewidencji danych w podziale na zakres (tytuł) zawarty w złożonych wnioskach o wypłatę środków przez gminy. Dlatego nie było możliwe uzyskanie z systemu informatycznego WFOŚiGW danych o kwocie i liczbie złożonych przez gminy wniosków o wypłatę środków za wydane zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, a także o kwocie wypłat dokonanych przez Fundusz z tego tytułu.

(akta kontroli str. 5716)

Do dnia 20 sierpnia 2021 r. (tj. do dnia składania wyjaśnień) nie wystąpiły przypadki składania przez gminy zastrzeżeń co do wysokości wpłaconych przez WFOŚiGW w Warszawie środków na podstawie zawieranych z gminami porozumień dotyczących realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze.”.

(akta kontroli str. 3096)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Funduszu w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Podjęcie działań organizacyjnych dla zapewnienia terminowego rozpatrywania wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność, a także zapewnienie przestrzegania w tych procesach wewnętrznych regulacji Funduszu oraz postanowień zawartych w dokumentach programowych dotyczących wdrażania PPCP.
2. Podjęcie działań organizacyjnych dla zapewnienia niezwłocznego zawierania umów z beneficjentami PPCP po podjęciu przez Zarząd Funduszu uchwał w sprawie udzielenia dofinansowania.

¹¹⁸ Na 20 sierpnia 2021 r. godz. 11:00 zostało zarejestrowanych 4 386 wniosków o podwyższony poziom dofinansowania.

3. Zapewnienie monitorowania stanu realizacji przez gminy, zadań określonych w porozumieniach dotyczących wdrażania PPCP, polegających na identyfikowaniu budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami w ramach tego programu.
4. Zawieranie porozumień, o których mowa w § 1 ust. 6 Zasad udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW, jedynie po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej Funduszu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 18 listopada 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Dyrektor
Departamentu Środowiska
z up.

Kontrolerzy
Jolanta Zielińska
Główny specjalista
kontroli państwowej

Paweł Trzaskowski
Wicedyrektor

Izabella Krawczyk
Główny specjalista
kontroli państwowej